

Двовладдя в Молдові

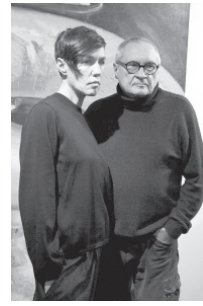
Президент і уряд опинилися на протилежних політичних полюсах
» стор. 9

Космічна команда

Харківські студенти стали переможцями престижного форуму винахідників NASA
» стор. 2

Влада Ралко: Художник часом подібний до Касандри

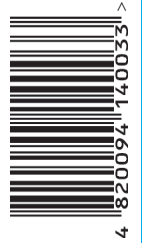

Кобзар і передчуття Майдану у творчості творчого подружжя
» стор. 12

Україна молода

Четвер, 1 червня 2017 року

№ 67 (5228)

Учорашні курси НБУ:
1 \$ = 26,35 грн.
1 € = 29,44 грн.
1 рос. руб. = 0,4 грн.

А ви подавайте до суду!

Напередодні першого рішення Стокгольмського арбітражу щодо позову «Нафтогазу» до «Газпрому» Україна конфіскувала акції російського монополіста на 172 мільярди гривень

» стор. 6

Україна сподівається переконати стокгольмських суддів, що тиск російського «Газпрому» на нас є надмірним.
Фото з сайту pravda.lutsk.ua.

«Загальна кількість жертв мирного населення з 14 квітня 2014-го до середини травня 2017-го на Донбасі перевищує 2 тисячі осіб, а поранено — 7-9 тисяч. Причиною загибелі більшості жертв є обстріли, підриви на мінах і вибухонебезпечних залишках війни».

(Із гуманітарного бюлетеня Офісу ООН)

■ «КРИМНАШ»

Окупанти крадуть

У Севастополі міноборони РФ претендує на 867 земельних ділянок

Олена КАПНІК

В окупованому Криму в місцевих жителів забирають земельні ділянки. Керманчів півострова Сергій Аксьонов запропонував припинити права власності на земельні ділянки, які надали в користування «за часів України». Він надіслав уряду Федерації пропозицію внести зміни до «закону про приєднання півострова». Завдяки цьому крокові вдасться зменшити забудову прибережних територій, кажуть в уряді Криму.

Після анексії півострова лише в Севастополі хочуть відсудити три тисячі ділянок. Російські урядовці вважають, що ця земля має бути повернута місцевій адміністрації. Відтак вони подають позови до суду з метою відсудити землю. Зараз приблизно три тисячі земельних ділянок в окупованому Севастополі намагається відсудити у власників підконтрольна Росії «влада» міста — і масово подає позови проти власників, які отримали документи на земельні ділянки до анексії. Утім кошти, витрачені на купівлю землі, не повертаються.

Із 2009-го по 2010-й у Севастополі виділили півмільйона гектарів землі. Але зараз усі документи українського зразка в «російському Криму» вважають безтерміново дійсними. Крім того, начальник Кримського територіального управління майнових зв'язків міноборони Росії Віталій Токарчук просить місцеву владу не видавати документи про право власності на ділянки членам садівничих товариств. Ідеться про ділянки, розташовані на землях, якими колись володіло й на які претендує міністерство оборони Росії чи СРСР. У Севастополі міноборони претендує на 867 земельних ділянок. Тобто майнові права у власників цих ділянок «узаконені» не будуть.

Юристи кажуть, що єдиний законний вихід вирішити суперечки — подати позов до суду. Утім на чий бік стане Феміда, спрогнозувати важко. «Це може торкнутися будь-якої ділянки в межах населеного пункту. Це буде серйозна правова колізія. У Росії й так є два способи вилучати земельні ділянки: відшкодування вартості об'єкта нерухомості й вилучення в судовому порядку. Сьогодні ми маємо справу з переділом власності. З огляду на те, що світова спільнота пильно спостерігає за порушенням прав і свобод людини в Криму, люди звертатимуться до Європейського суду з прав людини», — каже кримський юрист Алім Мамбетов. ■

■ ПОЛІТВ'ЯЗНІ

У нього на контролі

Президент РФ персонально курирує справу Романа Сущенка, вважає адвокат заґратованого українського журналіста

Тарас ЗДОРОВИЛО

Адвокат Марк Фейґін переконаний, що справа про затриманого в Москві під час приватної поїздки, ще у вересні 2016 року, кореспондента Українформу Романа Сущенка перебуває на персональному контролі у президента Росії Володимира Путіна.

«У справі Сущенка ситуація зараз у чомусь така ж, як колись була у справі Савченко. Зараз Кремль говорить: «Не знаємо, не обговорювали». Насправді ж це показник їхньої рефлексії, хворобливого ставлення до даної теми. При цьому в мене немає сумнівів, що Путін не тільки знає про справу Сущенка, а й сам якоюсь мірою займається нею», — каже Марк Фейґін, який захищає інтереси незаконно затриманого журналіста.

Нагадаємо, у жовтні минулого року затриманому журналісту висунули звинувачення у шпигунстві: у ФСБ Росії заявили, що Сущенко є співробітником Головного управління розвідки Міноборони України. Тож не дивно, що в лютому 2017-го Лефортовський районний суд продовжив Сущенку термін перебування під вартою до 30 квітня. А вже 26 квітня суд постановив продовжити арешт Сущенку ще на два місяці, до 30 червня.

У березні Роман, уперше після більш ніж піврічного перебування за ґратами, побачився з дружиною і лише цими днями зміг телефоном поговорити з батьком. ■

■ НА ФРОНТІ

Ворожі «гостинці»

Позаминулої доби на Донбасі загинув один захисник України, поранено п'ятеро бійців і троє цивільних

Іван БОЙКО

На східному фронті найгарячішим напрямком став маріупольський, де останніми днями фіксують найбільшу кількість ворожих обстрілів. Зокрема, минулого вівторка ледь не дві години окупанти гатили з гармат, мінометів і легкого озброєння по Новотроїцькому.

«Українські військові одразу ж відкрили вогонь у відповідь. Водночас окупанти здійснили артилерійський обстріл тилового району, розташованого на 12 км південніше — біля Волновахи. Стрільбу вели з артилерії калібру 152 мм», — повідомив речник Міноборони Андрій Лисенко.

Саме у Волноваському районі, зокрема в селі Зелений Гай, бойовики обстріляли ще й територію виховного дитячого центру. Постражда-

лих немає, адже під час обстрілу на території табору, крім охоронців, нікого не було. Тоді як перший заїзд дітей планували в червні. Поліція Донеччини відкрила за даним фактом кримінальне провадження за ст. 258 (терористичний акт).

На донецькому напрямку найгарячішою точкою залишається Авдіївка. Ворог гатить із мінометів по позиціях ЗСУ на околицях міста і вдень, і ввечері. Ворожі «гостинці» залітають і в мирні квартали: зокрема, троє місцевих мешканців отримали осколково поранення внаслідок вибуху боеприпаса поруч із зупинкою громадського транспорту.

«Бойовики зав'язали багатогодинний бій біля Кам'янки та на позиції «Шахта Бутівка», щоб розпорозити сили українських захисників. У підсумку, все завершилося на користь наших військ», — додає пол-

■ НАШІ

Космічна команда

Харківські студенти стали переможцями престижного форуму винахідників NASA

Лариса САЛІМОНОВИЧ

П'ятеро студентів Харківського національного аерокосмічного університету розробили прототип комп'ютерної системи, яка допомагає виявити пожежу в лісі на стадії раннього займання. Їхній прилад унікальний тим, що розміщується фактично біля землі й точно фіксує показники вологості, температури і рівня задимленості. У разі, якщо бодай один із цих параметрів починає перевищувати норму, датчик миттєво надсилає сигнал на концентратор, а

звідти на спеціальний сервер та сайти пожежних служб.

Наразі аналогічні дані вогнеборці мають змогу отримувати лише завдяки системі відеоспостереження, камери якої встановлені дуже високо над землею. Саме тому задимленість стає помітною вже після того, як унизу розгорілося чимале вогнище. Винахід же харківських студентів Дмитра Кухаренка, Ярослава Бершадського, Богдана Голощапова, Ілони Зеленко та Ніла Лучака здатний зафіксувати навіть ледь помітний димок.

■ ІНЦИДЕНТ

Взяли штурмом

Винуватцям сутичок може загрожувати до семи років позбавлення волі

Дар'я БАВЗАЛУК

У вівторок у приміщенні Львівської обласної ради, де тривала сесія, увірвалася сотня некеріваних молодиків у футболках «Сокіл», «Національний корпус», «Правий сектор». Частина молодих людей розмовляла російською мовою. Вони

вдерлися до сесійної зали та почали кидати димові шашки, вигукуючи націоналістичні гасла. Хулігани представилися членами націоналістичних організацій, але при цьому вони мали відчутно російський акцент і деякі з них розмовляли російською.

Унаслідок сутичок у будівлі обласної ради Льво-

■ ДО РЕЧІ

Із березня до 14 травня 2017 року Управління Верховного комісара ООН із прав людини підтвердило 178 жертв серед цивільного населення на Донбасі — 35 загиблих і 143 поранених, ідеться в гуманітарному бюлетені Офісу ООН для координації гуманітарних справ (ОСНА) за березень-квітень.

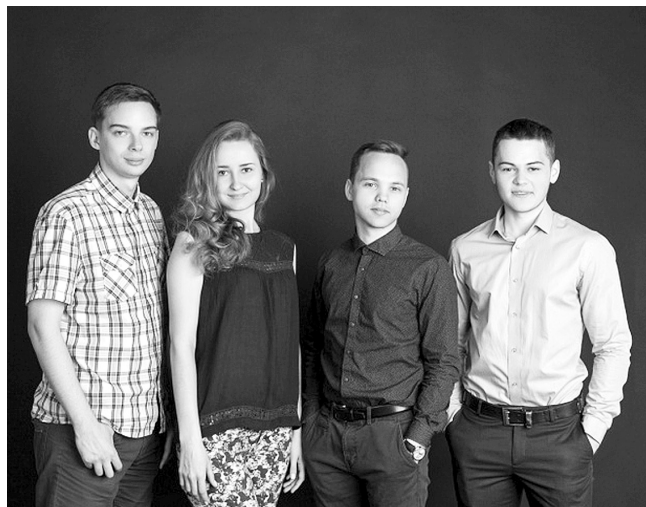
Загальна кількість жертв мирного населення з 14 квітня 2014-го до середини травня 2017-го перевищує 2 тисячі, а поранених — 7-9 тисяч.

«Причиною загибелі більшості жертв є обстріли, підриви на мінах і вибухонебезпечних залишках війни», — повідомляється в гуманітарному бюлетені.

В ОСНА також зазначають, що залишається високим ризик загибелі і травм від вибуху мін і боеприпасів, які не розірвалися. Такі нещасні випадки фіксують майже щодня.

ковник Лисенко.

На жаль, один сапер ЗСУ загинув під час виконання бойового завдання, підірвавшись на міні в районі Залізного Торецької міськради минулого вівторка. За даними штабу АТО, це перша безповоротна втрата ЗСУ від 11 травня. Ще п'ятеро бійців ЗСУ отримали поранення: двоє з них — під час обстрілів Авдіївки, один — у Мар'їнці та ще один — у Новотроїцькому. ■

Юні винахідники. Фото з сайту invaders.com.ua.

Це допоможе пожежникам виїжджати на місце загорання значно швидше, ніж за теперішніх систем сповіщення.

Свою команду новатори назвали Space Team і сподіваються, що після перемоги у Кропивницькому, де проходив один з етапів престижного конкурсу, їхній

прилад опінують замовники. Пишаються вихованці кафедр комп'ютерних систем і мереж університету також комплексним підходом до раціоналізаторської справи. Тобто вони створили цілісний продукт, починаючи з новаторської ідеї і завершуючи розробкою самого датчика. ■

ва були доправлені до лікарні троє людей, одна з них — жінка з опіками. Про це повідомила головний лікар станції швидкої медичної допомоги Наталія Поважук. За словами медика, двоє потерпілих скеровані в Міську 8-му лікарню, одного пацієнта скерували в Обласну клінічну лікарню. У всіх пацієнтів легкий або середній ступінь важкості травм. «По допомогу до нас звернулися дві жінки. Одна з них госпіталізована з неважкими опіками. Це львів'янка. За словами потерпілої, на ній загорілася сорочка. Зараз надають усю необхідну медичну допомогу. Іншу жінку з травмою зараз обстежують лікарі», — наголосила вона.

Головний лікар Міської клінічної лікарні №8 Василь Обаранець повідомив, що по допомогу звернулося 9 правоохоронців. Натомість у львівському управлінні Нацполіції говорять про 11 постраждалих колег: дев'ять — це працівники Управління патрульної поліції міста Львова, ще двоє — працівники Галицького відділу поліції.

За фактом сутичок у будівлі відкрито кримінальне провадження за ч. 4 ст. 296 (хуліганство) КК України. Санкція статті передбачає покарання від трьох до семи років позбавлення волі.

Наразі вхід у будівлю тимчасово обмежений, правоохоронці проводять першочергові слідчі дії. ■

Людмила НІКІТЕНКО

■ ВЛАСНІСТЬ

Війна за землю

На Кіровоградщині через рейдерів 500 га землі так і залишилися незасіяними

За фактом рейдерського захоплення землі у селі Бережинка правоохоронці Кіровоградщини розпочали кримінальне провадження за ч. 4 ст. 296 Кримінального кодексу України «хуліганство». «За попередньою інформацією близько 16-ї години на території фермерського господарства у цьому селі сталася стрілянина, внаслідок якої поранення дробом отримали троє громадян. Потерпілих каретою «швидкої» госпіталізували», — розповідають «УМ» у прес-службі Кіровоградського обласного управління поліції.

Правоохоронці кажуть, що коли прибули на місце події, то виявили шістьох мешканців Запорізької області, вдягнених у камуфляжну форму. Ті мали при собі мисливські помпові рушниці, а також спецзасіб травматич-

ної дії. Нападників було затримано, а зброю та спецзасоби вилучено й направлено на експертизу.

Як розповідають жителі Бережинки, насправді у їхньому населеному пункті було селянське повстання. Люди повстали і вигнали рейдерів, котрі назвали себе новими власниками фермерського господарства, показали фальшиві документи, вигнали керівника і забарикадувалися в офісі. Таке жахіття тривало майже місяць і паралізувало роботу в селі — 500 га землі так і залишилися неза-

сіяними. Тож терпець селянам увірвався і вони вирішили діяти.

Аби викурити непроханих гостей з офісу, народ зламав двері. Знахобнілі рейдери зустріли бережинців сльозогінним газом, димовими шашками, а потім відкрили стрілянину. Під їхні кулі й потрапило троє селян.

За словами голови ГО «Аграрна самооборона України» Юрія Крутька, документи у рейдерів виявилися фальшивими, що підтверджено експертами. Але хто замовив рейдерську атаку на Бере-

жинку достеменно поки невідомо, тож заради справедливості громадська організація ініціює судовий процес.

Нині у фермерському господарстві у Бережинці господарюють старі власники. Але селяни побоюються другої атаки і готові її відбити. Тим часом поліція продовжує слідство, затриманим земельним рейдерам може світити позбавлення волі до 7 років.

До речі, рейдерські нальоти на землі в Україні відбуваються з періодичною регулярністю. І не лише у Кіровоградській, а й у Черкаській, Полтавській, Одеській, Миколаївській та інших областях, про що «УМ» не раз повідомляла. Тільки торік таких набігів у нашій державі було більше 6,5 тисячі, без роботи залишилися майже 40 тисяч людей, адже чимало фермерських господарств перестали існувати. І тут своє слово час сказати владі. ■

Людмила НІКІТЕНКО

■ СУД ТА ДІЛО

Закатований за критику

Активісти домоглися тримання під вартою підозрюваного в організації вбивства журналіста

У Черкаському апеляційному суді у вівторок розглядали справу Вадима Мельника, підозрюваного в організації вбивства в Корсунь-Шевченківському 58-річного журналіста Василя Сергієнка, відомого своїми критичними публікаціями. Нагадаємо, що у квітні 2014 року серед білого дня невідомі викрали журналіста з подвір'я його матері, за якою пан Василь приїхав доглядати із Запоріжжя. Згодом тіло закатованого чоловіка знайшли закопаним у Виграївському лісі.

У травні цього року Придніпровський суд Черкас прийняв рішення про два місяці тримання Вадима Мельника під вартою без внесення застави. А після подачі апеляції за справу про викрадення людини та умисне вбивство, вчинене за попередньою змовою групою осіб,

узявся вже апеляційний суд. Черкаські активісти пильнували ситуацію. І коли судді оголосили, що замість тримання підозрюваного під вартою йому одягнуть електронний браслет і відпускають під нічний домашній арешт, обуренню присутніх у залі не було меж.

Друзі загиблого журналіста та черкаські й корсунські активісти просто не випустили з зали суддів і заблокували підозрюваного у клітці, вимагаючи зміни

йому запобіжного заходу. Протистояння тривало кілька годин поспіль. І громадськість дочекалася, коли до суду прийшли слідчі та зачитали Вадиму Мельнику нову підозру щодо організації ним злочинного угруповання.

Підозрюваного заарештували на 72 години. Наступне засідання суду, зважаючи на такий поворот справи, має обрати йому нову міру запобіжного заходу. ■

Наталія ЯВОРСЬКА

■ НЕБЕЗПЕКА

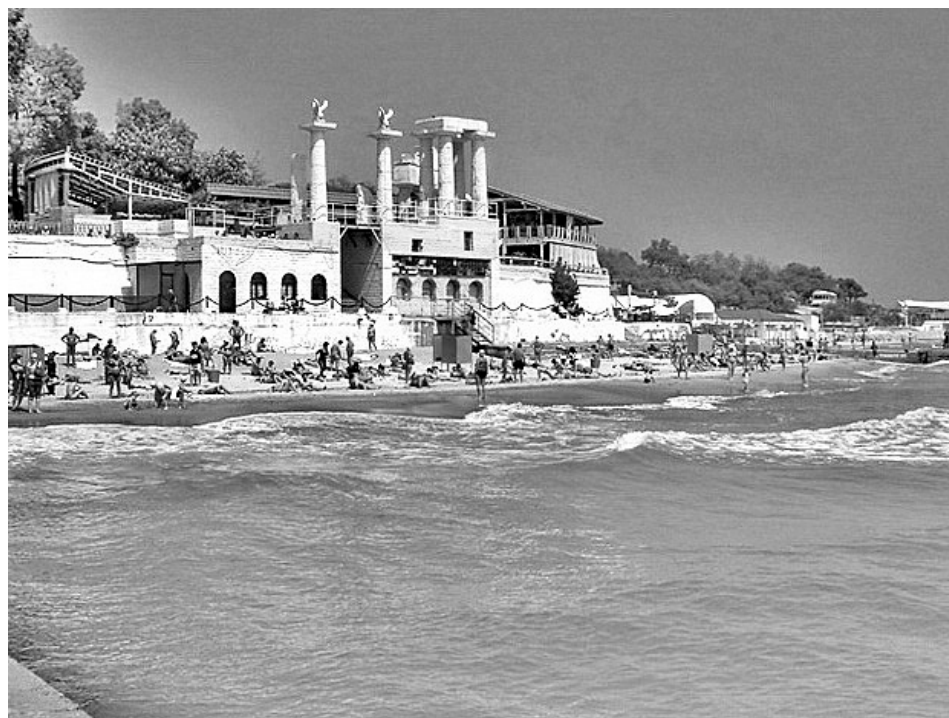
Вивести на чисту воду

Службовці стверджують, що в Одеській області жоден пляж не придатний для відпочинку

У приморських регіонах України вже місяць, як відкрито пляжний сезон, проте в Одесі та області до цього часу не облаштовано пляжі. Про це «УМ» повідомив начальник відділу техногенної безпеки ДСНС Одеської області Богдан Хворостенко.

За законом, перед початком пляжного сезону прибережні місця відпочинку повинні пройти детальну перевірку. На кожному пляжі, за встановленими правилами безпеки, має бути мінімум одна рятувальна вишка та три рятувальники. Також попередньо водолази повинні прибрати дно від небезпечних предметів і сміття. «Пляжі, які відповідають усім нормам, мають спеціальні паспорти. Їх видають рятувальники після перевірки. Але у зв'язку з мораторієм на проведення планових перевірок спеціалісти можуть провести обстеження тільки за письмовою заявою орендаря пляжу. Оскільки з такою заявою звертаються не всі, в Одесі такі паспорти мають тільки 50% пляжів (загальна кількість пляжів — 56), а в області не має жоден!» — коментує Богдан Хворостенко.

За його словами, відсутність цього документа свідчить тільки про те, що пляж не готовий прийняти відпочивальників. Проте боротися з такими правопорушниками у правоохоронців немає повноважень. За законом, закрити пляж можуть тільки після того, як за результатами перевірки його не буде визнано безпечним. «Згідно з мораторієм, без належної перевірки пляж залишається діючим. Відповідальність за безпеку в таких випадках лягає повністю на відпочивальників. Заборонити в таких місцях відпочинку може лише санітарна служба, котра раз на два тижні перевіряє стан води на наявність у ній інфекції та кишкової палички. За умови, що вода «чиста», претензій до орендаря не буде», — коментує «УМ» епі-

В Одесі лише половина пляжів готова приймати відпочивальників, а в області — жоден. Фото з сайта bestkv.com.

деміолог Артем Ковальський.

Орендарі всі як один запевняють, що планує прибирання перед відкриттям сезону проводили. Хоча сумна картина вимальовується вже зараз. «Біля моря брудно, море брудне, умов ніяких, хоча людей іще не так і багато. Під час пла-

нування відпочинку на цей момент потрібно звернути особливу увагу», — пише на своїй сторінці в соцмережі відпочивальник із Затоки Олег Старобільський. Обіцяють відреагувати на ситуацію і чиновники Одеської обласної адміністрації, проте до діла ще не дійшло. ■

■ КІДНЕПІНГ

«Голоси в голові»

У Миколаєві нездоровий чоловік крав дітей

Ірина КИРПА

Правоохоронці затримали серійного викрадача дітей, який труїв своїх жертв психотропами. Під впливом сильнодіючого психотропного препарату групи «А» підлітки втрачали волю до опору та не могли після звільнення дати співробітникам правоохоронних органів корисну для слідства інформацію.

Працівник прокуратури у Миколаївській області розповів, що 48-річний злочинець давав малолітнім дітям дозу для дорослих небезпечного препарату. Проблем із придбанням ліків у викрадача не було, бо він уже тривалий час перебуває на обліку в психіатра та легально отримує рецептурний препарат в аптеці за рецептом.

«Нам удалося задокументувати два випадки викрадення дітей із корисливим мотивом, — розповів начальник Інгульського відділу поліції, майор Василь Федір. — Миколаївський викрадач дітей Віталій Врубелъ попався вже після того, як викрав чергового підлітка із заможної родини. Його жертвою став учень 4-го класу. Затримати зловмисника вдалося завдяки свідкам, а доказом його злочину став мобільний телефон і планшетний комп'ютер хлопчика, які той украв у своєї жертви».

На пошуки зниклого 10-річного школяра вийшли не тільки поліцейські, а й група військовослужбовців миколаївського гарнізону. Дитину вдалося знайти вранці наступного дня після викрадення. Переляканий хлопчик переховувався у лісосмузі в районі селища імені Горького та боявся йти до людей. Військовим довелося провести попередні переговори з дитиною, перш ніж Платон погодився піти разом із ними.

На початку 90-х років Віталія Врубеля притягували до кримінальної відповідальності за аналогічні злочини. Тоді суд врахував висновки судово-психіатричної експертизи, підслідного визнав неосудним на момент скоєння злочину.

У підсумку, Віталій Врубелъ вирушив на примусове лікування, але після його завершення повернувся до старого заняття. Виписані лікарем-психіатром ліки він не приймав і вважав себе цілком здоровою людиною. Спійманий на гарячому зловмисник свою провину визнав повністю, однак заявив, що піти на злочин його змусили «голоси в голові». На перше засідання суду його повезли в бронезилеті, бо співробітники поліції побоювалися суду Лінча з боку родичів викрадених дітей.

Суддя Ленінського районного суду міста Миколаїв Дмитро Захарченко обрав для підслідного запобіжний захід у вигляді двох місяців тримання під вартою у СІЗО. Пізніше відбудеться повторна судово-медична експертиза та нове засідання суду, де визначать подальшу долю викрадача-рецидивіста дітей. У разі, якщо зловмисника визнають осудним, йому загрожує тюремний термін від п'яти до десяти років позбавлення волі. ■

■ ОГОЛОШЕННЯ

Свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу на автомобіль «Мітсубіші Лансер» д.н.з. АА 8037 НВ, серія ААЕ 080853, видане УД м. Києва на імя Балабанова Володимира Петровича, вважати недійсним.

Роман РОМАНЮК
«Українська правда»

КОЛІЗІЇ

Гострий кут

Чи посварить Гройсмана та Порошенка відставка Кутового

Проста відставка Кутового без призначення наступника фактично віддасть МінАПК в управління Гройсману. А саме група Кононенка в оточенні Порошенка і є найбільшим конкурентом Прем'єра за вплив. Посилювати позиції Гройсмана ще й «аграркою» їм ні до чого.

Відставки міністрів — річ загалом звичайна. Але не в Україні. За кожним звільненням у нас стоїть так багато інтересів різних політично-фінансових груп, що на емоціях такі рішення не приймаються.

Можливість відставки глави МінАПК у парламенті і команді Президента обговорювалась уже давно. Щонайменше з лютого у таборі Порошенка на запитання про можливі зміни в уряді називали і прізвище Кутового.

От тільки звільнитися глава МінАПК вирішив у час, коли розмови про відставку чи перерформатування уряду Гройсмана фактично припинилися. І це викликало одразу хвилю запитань про причини такого рішення.

Публічна заява про намір піти з уряду, зроблена Кутовим 23 травня, виглядала, на перший погляд, спокійною і виваженою.

«Вибір міністра про відставку є абсолютно природним процесом для будь-якої європейської країни та традиційною світовою практикою», — йшлося в його дописі на Facebook.

От тільки про причини свого рішення міністр не сказав і слова ні у своєму дописі, ні за тиждень часу, що минув після нього. Що спонукало главу МінАПК заявити про відставку, чи відбудеться ця відставка взагалі і головне — які наслідки матиме його рішення для стабільності всієї політичної системи.

Чия земля?

«Зрозумійте, що Кутовий не емоційна людина. Він випускник Школи КДБ (Академії СБУ), а такі люди під емоціями не приймають рішення. Він завжди робить тільки тоді, коли все добре зважив», — розповів про свого колишнього колегу один із впливових депутатів БПП.

«У Кутового дуже добрі стосунки з Кличком, тісні стосунки з Палатним і взагалі всім ядром «УДАР». Він не міг піти у відставку, не погодившись з ними. І з Президентом у нього нормальне спілкування було, Порошенко завжди з повагою про нього говорив», — додав співрозмовник у БПП.

І мав рацію, але тільки частково. За даними джерел УП в найближчому оточенні Президента, зустріч, мінімум одна, із Порошенком у Кутового перед його заявою справді була.

Що на ній обговорювалось, збагнути не важко, якщо врахувати, що вже за кілька хвилин після допису Кутового про відставку, близько десятка співрозмовників УП в Кабміні, АП та різних групах БПП називали одну і ту саму причину звільнення міністра.

«Він іде через земельну реформу. Кутовий має зовсім інший погляд на неї, ніж Гройсман», — розповів співрозмовник у керівництві БПП.

У владній команді є кілька різних поглядів на земельну реформу.

У керівництві БПП кажуть, що Тарас Кутувий подав у відставку через земельну реформу.

Перший із них відстоював, власне, Тарас Кутувий.

Згідно з його баченням, запроваджувати в Україні одразу ринок землі не можна, а спершу варто запустити торгівлю договорами оренди.

Такі договори на 50-100 років мають стати товаром, а орендарі отримати змогу купувати-продавати-закладати в банки свої права на оренду.

На думку Кутового, такий процес дозволить провести легальну консолідацію земель у тих, хто хоче на ній працювати, і дасть їм змогу залучати інвестиції. А на другому і третьому етапах

покупки передбачено пеню у 50% вартості.

Такий варіант викликав досить неоднозначну реакцію навіть у президентській фракції у Раді.

«Що це таке? Мало того що не ясно, як працювати великим компаніям, то ще й коли ти купив землю, то не можеш її продати. Що це за такий ринок?» — обурювався один із лідерів фракції БПП.

Не сприймає цей варіант і Кутувий. У своєму інтерв'ю «5 каналу» він обурювався, що варіант 200 га в руки не дасть притоку грошей в «аграрку».

«Ця формула не передбачає

вернення стала такою земельна реформа.

За даними «Громадського», перед своєю публічною заявою про відставку Кутувий зробив схожу на засіданні уряду. Тоді Прем'єр Гройсман вимагав, щоб міністр підписався під проектом земельної реформи Мартинюка.

«Під час дискусії Тарас уперше сказав, що не готовий підписати проект концепції, та попередив, що скоріше звільниться з уряду, аніж зробить це», — цитує видання одного з членів уряду.

Багаточисельні спроби УП поговорити з міністром, успі-

Головне питання у цій ситуації — доля реформи, за яку ніхто із нинішньої влади, здається, не хоче нести відповідальність.

уже мав би запуститися і продаж землі.

Крім того, такий варіант не поставити на вуха аграрні холдинги, які вже мають в оренді великі площі і бояться, що можуть втратити контроль над ними. А спокій великих гравців давав шанс на голосування відповідного законопроект у Раді.

Однак зареєстрований наприкінці 2016 року проект банально завис у парламенті. Попри кілька спроб він навіть не був включений до порядку денного.

Інший варіант реформи просуває команда Прем'єра Володимира Гройсмана. Суть її зводиться до запуску ринку землі винятково між фізичними особами. Громадяни України мають отримати право через аукціон купити до 200 гектарів землі. Продаж земель компаніям чи іноземним громадянам буде заборонено. За продаж ділянок у перші три роки після

взагалі ніяких інвестицій, бо в цих 200 гектарів гроші муситимуть вкладати наші фермери, українські гроші, а не іноземні інвестиції», — сказав міністр.

Прем'єрський варіант реформи розроблявся під керівництвом заступника Кутового Максима Мартинюка.

Останнього вважають кратурою Прем'єра Гройсмана, і з ним у Кутового назрів болючий конфлікт. Заступник, начебто, підпорядковувався не так міністру, як Прем'єру, і саме його завдання виконував у всіх «рибних» сферах, які підпорядковані МінАПК. А це, наприклад, монополія «Укрспирт» чи не менш ласий шматок — «Укрліс».

Крім того, за словами одного з впливових депутатів БПП, у міністра Кутового нещодавно з'явилися проблеми і з силовиками через справу Продовольчо-зернової корпорації.

Але головною точкою непо-

ху не мали. На своїй Facebook-сторінці Кутувий за цей час публікував лише різні протокольні новини, а його особистий сайт останньою новиною має повідомлення про намір піти у відставку.

Як тримати «УДАР»?

Проте зник він не лише для преси. Ні до оголошення свого рішення піти у відставку, ні за тиждень після нього Кутувий не знайшов часу, щоб зустрітись із депутатами групи «УДАР». Це при тому, що до походу в Кабмін він же цією групою і керував.

За словами депутатів-«ударівців», станом на вечір 29 травня Кутувий із ними не зустрічався, чим викликав немале роздратування у групі.

У розмові з УП депутати Кличка особливо слів не добирали, коли мова заходила про Кутового.

Найбільш делікатним був один із лідерів «УДАР» Артур Палатний.

«Я ще нічого не знаю. Ми сподіваємось таки зустрітись із Кутовим і послухати його аргументи. Можливо, вони нас і не задовольнять», — сказав Палатний, натякнувши, що ніякої відставки може і не бути.

А якщо придивитись до політичних процесів останнього часу, то можна зробити висновок, що у відставки Кутового може бути багато противників.

По-перше, група «УДАР» у Раді. Вона за останній час уже встигла пережити один публічний ляпас від президентської команди, членом якої формально теж є. Мова про завалене голосування за призначення «ударівця» Валерія Пацкана головою Рахункової палати.

Крім того, зараз почалась епопея з обрання омбудсмена, на посаду якого претендує інший член «УДАР» Сергій Алексєєв. Як і в історії з Рахунковою палатою, в «ударівця» з'явилась несподівана серйозна конкурентка з НФ Людмила Денисова, і питання має всі шанси так само зависнути.

Вільше того, відставка Кутового може поставити в незручне становище і Віталія Кличка.

Лідер «УДАР», хоч формально і влив свою партію у БПП, але останнім часом серйозно подумує над її відродженням.

Як розповідають співрозмовники УП у команді Президента, керівництво БПП навіть розглядало можливість виходу групи «УДАР» зі складу президентської фракції.

Союзників Кличко розглядав різних, аж до можливості союзу з Юлією Тимошенко, з якою провів навіть спільну соціологію.

Але останнім часом лідер «УДАР» намагається зблизитись із новим центром впливу у владі, яким стає Прем'єр Володимир Гройсман. І в цій грі відкрита конфронтація Кутового з Гройсманом ставити Кличка перед дуже незручним вибором, якого б він хотів уникнути.

З іншого боку, проти відставки глави МінАПК можуть виступити і ті, хто ще недавно її підтримував. Частина оточення Президента, яка орієнтується на заступника глави фракції БПП Ігоря Кононенка, висловлювала раніше невдоволення діями Кутового. Однак у нинішній ситуації знайти заміну цьому міністру, а тим паче провести її через дуже нестабільну сесійну залу буде дуже непростим завданням.

Проста відставка Кутового без призначення наступника фактично віддасть МінАПК в управління Мартинюку, тобто Гройсману. А саме група Кононенка в оточенні Порошенка і є найбільшим конкурентом Прем'єра за вплив у країні. Посилювати позиції Гройсмана ще й «аграркою» їм ні до чого.

Ситуація, як видно, не з простих. От усі вже тиждень і утримуються від публічних коментарів. Але це неспокійне мовчання не має нікого хвилювати. Політичні еліти здатні якось домовитись.

Головне питання у цій ситуації — доля реформи, за яку ніхто із нинішньої влади, здається, не хоче нести відповідальність. ■

■ НА ВЛАСНІ ОЧІ

З Києва Донбас не пізнаєм

Творчий «десант» на схід у Шевченківські дні

Тарас ЗДОРОВИЛО

Київ—Рубіжне—Сіверськодоонецьк—Слов'янськ—Київ

Життя непередбачуване — несподівано здійснилося моє давнє бажання побувати на сході України: випала нагода у Шевченківські дні відвідати Луганщину в складі творчого «десанту», який налічував шістдесят відомих письменників, поетів, артистів, політологів із різних куточків України, а також делегатів творчої інтелігенції з Польщі, Вірменії, Молдови, Білорусі та Казахстану.

«В сім'ї вольній, новій...!» — на Луганщині

Нинішній рік ознаменувався тим, що проведення Міжнародного Шевченківського літературно-мистецького свята «В сім'ї вольній, новій...!» відбулося на сході нашої країни — Луганщині, яка перейняла естафету від Сумщини. Свого часу чимало письменників Луганщини стали лауреатами Державної премії ім. Т. Шевченка: Володимир Сосюра, Григорій Тютюнник, Микола Руденко, Василь Голубородько, Іван та Надійка Світличні, Владислав Титов.

Зазначу, що свято проводиться в Україні щорічно з 1981 року. Його учасники — видатні митці (шевченківські лауреати та знані громадські діячі) з усіх куточків нашої країни й гості з-за кордону — збираються в одному з регіонів нашої держави для вшанування пам'яті великого Кобзаря. Водночас для ознайомлення з творчим доробком місцевих літераторів і художників та в останні роки — втіленням у життя відомого гасла «Схід і Захід разом». І це дуже важливо, оскільки переконався, що населенню, яке мешкає у прифронтовій зоні, не вистачає живого спілкування й підтримки рідної України. Бракує українського слова, пісні та й просто моральної підтримки.

Організатором зазначеної поїздки стала Національна спілка письменників України, а її фінансовим спонсором — Міністерство культури України. Почесними членами нинішньої делегації, зокрема, були: голова НСПУ Михайло Сидоржевський, Герой України Анатолій Паламаренко, поет Андрій Демиденко, музикант Анатолій Матвійчук, актор Володимир Талашко, білоруський поет і політик Володимир Некляев та багато інших знаних людей.

Перон вокзалу в Рубіжному відкрився для нас несподівано теплою й приємною зустріччю із луганчанами, одягненими в колоритний старовинний український одяг, які привітали нас хлібом-сіллю й імпровізованим коротеньким концертом. Усі столичні гості були приємно вражені рідною українською піснею та словом.

«Повантажившись» у комфортний двоярусний автобус, вирушили до нинішнього обласного центру Луганщини — Сіверськодоонецька, який розташований на відстані 13 кілометрів від Рубіжного. Про війну, яка пройшлася тут у 2014 році, нагадав дорогою хіба що закінчений бетонний блокпост...

Ідучи Сіверськодоонецьком з його суцільними «хрущовками», я зрозумів, що вік його досить «юний». Це непоказне містечко із майже 110-тисячним населенням, засноване у 1934 році, розташоване між річками Сіверський Донець і Борова, за 98 км від Луганська. Має статус одного із найважливіших промислових міст Донбасу — є центром хімічної промисловості України й одним із «кітів» будівельної та приладобудівної промисловості. Свого часу тут осіло чимало «хіміків» (екс-в'язнів).

Весною 2014 року місто було захоплене бойовиками, а вже 22 липня того ж року — звільнене українськими війська-

Творчий «десант» на Луганщині (м. Сіверськодоонецьк).

Голова Луганської обласної держадміністрації Юрій Гарбуз під час урочистостей з нагоди Шевченківських днів у Сіверськодоонецьку.

Фото автора.

ми. Із 2014 року в місті працює Луганська обласна військово-цивільна адміністрація.

На урочистій вечері на честь нашої делегації особливо вразив і виступ, і сам старенький «козак» у формі генерально-старшини українського козацтва у вишиванці, який прийшов із підконтрольної «сепарам» території, і, ризикуючи, таємно провіз через ворожі блокпости свою форму.

Потім у міському Палаці культури нам представили прем'єру вистави про три нещасливі кохання Лесі Українки. Її чудово зіграли актори евакуйованого з Луганська обласного академічного музично-драматичного театру. Щоправда, трупа значно оновлена, адже частина її «старого» складу залишилася вдома під бойовиками з тих чи інших причин.

Того ж вечора в мене ще був цікавий співрозмовник — журналіст, краєзнавець, «просвітянин» Микола Цимбалюк, дотепний і веселий чоловік, який виявився ще й «братом по духу». Розмовляли допізна, перейшовши на невеселі нотки: Микола розповів, що в Сіверськодоонецьку половина родин живе тут, а інша — «там», і, відповідно, прислугує окупаційній владі. Ось і виходить, що студенти, які вчаться на підконтрольній Україні території, отримують тут одну інформацію, а, приїжджаючи на канікули до батьків «туди»,

слухають від них зовсім інші речі й переконання. І, виявляється, сильнішою є «сімейна» думка... «Вся біда в тому, що головна причина не стільки в агресорі з Москви, скільки в просто злочинному ставленні нашої минулої влади, і, до певної міри, теперішньої до українців, які кинуті напризволяще й залишаються на східних теренах самі», — резюмував Микола.

«З людською душею зараз проблема»

Наступного дня відбулися зустрічі луганчан із видатними українськими та іноземними митцями. Адреси нашого десантування — Лисичанськ, Рубіжне, Кремінне, Новоайдар, Новопсков, Сватівський район, Старобільськ, де гостей із нетерпінням чекали у бібліотеках та навчальних закладах.

Мені випало бути у «зв'язці» з актором Володимиром Талашком та молодою поетесою Ольгою Стрижаченко з Марківки, що на Луганщині, — нас радо зустріли у Центральної міської бібліотеці Сіверськодоонецька: близько сотні містян і старшого, і молодшого покоління були нашими слухачами. «Тут дуже багато людей, які кували людську душу. На жаль, зараз із нею проблема...» — почав виступ актор із легендарного кінофільму «В бій ідуть самі «старіки». Я подарував бібліотеці від імені «Просвіти» україномовні газети та щоденники Сергія Єфремова й Євгена Чикаленка, наголосивши, що ці видатні люди були істинними патріотами України, як за доби царату, так і радянщини.

Не встигли шанувальники нафотграфуватися з улюбленим актором — 70-річним Володимиром Талашком, як нас забрали й, долучивши до інших колег, повезли на урочисте відкриття Всеукраїнського культурно-мистецького проекту «Мальовнича Україна».

На виставці були представлені живопис та графіка сучасних митців-художників. Попри участь у проєкті художників з усієї країни, певний експозиційний акцент було зроблено на творчість майстрів Луганської та Донецької областей. Гарним подарунком шанувальникам образотворчого мистецтва став альбом «Мальовнича Україна» з репродукціями представлених картин, який було видано у Сіверськодоонецьку саме до відкриття виставки.

Після офіційної частини запитав у керівника Луганщини Юрія Гарбуза, які настрої переважають на Луганщині й Сіверськодоонецьку зокрема. «Війна пройшлася Сіверськодоонецьком (місто відносно не постраждало), а основні проблеми були в сусідньому Лисичанську. Щодо настроїв, то в мене є певна стратегія, яку намагаюся донести до кожного жителя Луганської області. Адже, поки

ми не почнемо «дивитися» в себе, відчувати себе — конфлікт не завершиться. Наразі конфлікт зараз йде ще й із самим собою у кожного, тому що є незрозуміння і недовіра до влади в цілому, а влади — до народу. Ми повинні сіяти добро й лише за цієї умови повернемо не тільки територію, а й стан «внутрішнього» спокою людей. Українці важливо, щоб наша територія розвивалася економічно», — резюмував очільник області.

Спілкування важливіше за будь-які подарунки

Випало в Сіверськодоонецьку поспілкуватися й зі звичайними містянами про життя-буття. Водій автобуса, що возив нас, каже: «Мне всё равно, кто здесь будет!», а одна з адміністраторів нашого готелю пішла ще далі, злобно заявивши: «Это вы нам войну принесли!..»

Але зустрів і патріотично налаштованих містян, які поділилися своїм баченням і болями. «Люди тут толерантні, думки у всіх різні, — говорить Юля. — Різких висловлювань немає ні проти «ЛНР», ні проти України. Усі розуміють, що родичі є і там, і там. У нас дуже нестандартна ситуація, адже ми близько до передової. У мене багато однокласників по той бік... Ми домовилися, що розмовлятимемо лише про дітей, сім'ю. Бо війна мине, а стосунки залишаться».

Молодий кришнаїт Олександр, який свого часу був на Майдані аж до серпня 2014 року, емоційно сказав: «Обстановка тут напружена. Зміна свідомості йде дуже повільно. Можливо, люди й швидше б змінювали свою думку у ставленні до України (чимало тут налаштовано проросійськи), якби не тотальна корупція в країні, злидні — у людей немає натхнення змінюватися швидше й боротися з внутрішнім негативом. Тому й говорять що «там», що тут? Нещодавно дізнався про товариша, який загинув, воюючи за... «ЛНР».

«Вони» не захоплювали наше місто, а зайшли «тихою сапою», порозвішували свої прапори, — додає літня Марія. — А ми всі мовчали... Було страшно ходити містом серед озброєних бойовиків. День звільнення для мене був найбільшим святом у житті».

«Налаштовані по-різному. Ще дуже великий «совковий» моноліт. Ми ж на кордоні, й багато людей працює в Росії, — розповідає сивочолий Микола. — Доло виборів, в основному, вирішують пенсіонери: спершу 95 % їх проголосували за «Партію регіонів», а у 2014 році — за «Опоблок». Чимало думаючих людей виїхало вглиб країни, і це дуже прикро».

Поділився враженнями щодо настроїв місцевого населення й Леонід Тома (редактор журналу «Харків», а за «сумісництвом» — поет, прозаїк, драматург), який їздив у цей день до Сватового у складі іншої делегації: після виступу він поспілкувався з жіночкою, яка гордо сказала, що у їхньому 18-тисячному містечку спілкуються в основному українською, і саме в ньому не підняли сепаратистського прапора. Це єдине районне місто Луганської області, яке було категорично українським. «Тобто мова завжди перемагає: там, де мова, там і Україна!» — резюмував пан Леонід. Почувши нашу розмову, «просвітянин» Микола Цимбалюк додав: «У Сватовому одна з найбільших і найактивніших на сході організацій «Просвіти», що є однозначно серед причин панування в місті проукраїнських настроїв. «Просвітянами» були убитий у квітні 2014 року депутат Горлівської міськради Володимир Рибак та Володимир Семистяга (викладач Луганського держуніверситету), який 55 днів був у полоні «ЛНР».

Я відзначив, що чимало місцевих жителів при спілкуванні висловлювалися: «Нам не важливо, що ви приїдете з якимись дарунками, ціннішим для нас є підтримка суто людська, моральна!» І, чого гріха таїти, чимало наших діячів культури в Києві через день виступають на радіо та телебаченні, дають прес-конференції, а «тут» їх немає. У столиці ж важко усвідомлювати, наскільки людям там нелегко — і морально, і фізично. ■

Юрій ПАТИКІВСЬКИЙ

■ СЕКТОР ГАЗУ

А ви подавайте до суду!

Напередодні першого рішення Стокгольмського арбітражу щодо позову «Нафтогазу» до «Газпрому» Україна конфіскувала акції російського монополіста на 172 мільярди гривень

Із вас 190 мільярдів

А, виявляється, ще у квітні 2017 року Антимонопольний комітет України скерував до департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції вимогу про примусове стягнення з ПАТ «Газпром» 171,9 мільярда гривень. Що становить приблизно 6,5 млрд. доларів. І вже 12 травня нинішнього року «Газпром» отримав через представництво в Києві постанову департаменту державної виконавчої служби Мін'юсту про відкриття виконавчого провадження на суму 189,125 млрд. гривень: сюди доплюсували ще суму виконавчого провадження — 17,193 млрд. гривень. А також накладення арешту на акції АТ «Газтранзит».

Ідеться про відкрите ще у січні минулого року провадження проти «Газпрому» за зловживання монополієм становити на ринку транзиту природного газу в Україні. Із провадження тоді голосно сміялися у Москві, а сума штрафу становила «усього» 85 млрд. гривень. Російський газовий монополіст намагався оскаржити це рішення через суди різного рівня, але вітчизняна судова система відкинула усі ці спроби. Останньою касаційною інстанцією, яка вивчала цю справу, був Вищий господарський суд, що також відхилив касацію росіян. А до позовної суми — 85 млрд. гривень — додалася пеня за несвочасну сплату.

Таким чином, сума штрафу стала рекордною за всю історію України. 190 мільярдів гривень — це річний бюджет міністерств оборони, внутрішніх справ, охорони здоров'я та освіти плюс Укравтодор. Звичайно, що добровільно платити такі гроші росіяни не будуть, і українській стороні доведеться непросто, аби знайти активи на цю фантастичну суму.

Шляхи до грошей «Газпрому»

Як заявив керівник Антимонопольного комітету України Юрій Терент'єв, російський «Газпром» є співзасновником товариства «Газтранзит», якому на-

лежить будівля у центрі Києва, на вулиці Січових Стрільців, а також інші активи. Слово «інші» чиновник не розшифрував. Щоправда, з інсайдерських джерел стало відомо, що правоохоронці вже встигли підготувати документи для арешту кількох об'єктів. Журналісти також виявили, що на балансі «Газтранзиту» є газові станції в Одеській області, а також житлове містечко для працівників.

Утім, окрім «Газтранзиту», того, який є спільним підприємством «Газпрому», у Києві працює ще одна компанія із такою ж назвою. Це так звана «внучка» російського монополіста, яка займається проектуванням газонафтових мереж. Але вони не вважають себе відповідальними за російські борги.

А в головному офісі «Газпрому» в Москві до рішення про примусове стягнення боргів ставляться доволі серйозно. І вже активно почали виводити гроші з України. Так, АТ «Газтранзит» вирішило виплатити своїм акціонерам додаткові дивіденди на суму 209,066 мільйона гривень. Таке рішення акціонери компанії ухвалили не наприкінці року, як зазвичай, а 28 квітня, — коли довідалися про судові перипетії.

Очільник Міністерства юстиції Павло Петренко при всьому цьому зберігає оптимізм. Мовляв, якщо не набереться достатньо коштів в Україні, вони звернуться по допомогу до наших партнерів за кордоном. Адже у деяких європейських державах російського газового майна є на значно більші суми. І при цьому наголосив: конфіскація у жодному разі не стосується російського газу, який транзитом через нашу країну йде до Європи. Це паливо залишатиметься недоторканим!

Рішення буде неоднозначним. У будь-якому випадку

Тим часом головна проблема паливного сектору України вирішується у столиці Швеції. Рішень Стокгольмського арбітражу щодо взаємних позовів нашої держави та РФ буде кілька. Але, як стверд-

жують експерти, вже після першого стане зрозуміло, до кого будуть прихильнішими судді. І від першого рішення так чи інакше залежатиме тональність наступних.

Утім, на думку аналітиків, ні перше, ні останні рішення не будуть однозначними. І, як заявила заступник міністра закордонних справ України зі справ європейської інтеграції Олена Зеркаль, подібна неоднозначність дозволить трактувати це рішення як свою перемогу і одній, і другій сторонам. Річ у тому, що рішення Стокгольмського суду — доволі об'ємний документ, обсягом близько 500 сторінок. «Це і аналіз, який провів арбітраж, і результативна частина», — пояснила Зеркаль. Тож, на думку чиновниці, рішення арбітражу вимагатиме трактування, і воно не буде одразу публічним.

Також суд запропонує сторонам формулу для підрахунків і надасть час, аби Україна і Росія зробили спільний підрахунок за цією формулою і дійшли до спільного результату. Якщо ж експерти не дійдуть згоди, хто кому і скільки винен, арбітраж ухвалить рішення, яке впливатиме з цих підрахунків.

Стокгольмський арбітраж і ціни на газ в Україні

Головне, на чому наполягає Україна, — це скасування дискримінаційного принципу «качай або плати». Це ноу-хау стало своєрідною «родзинкою» у так званих газових угодах Тимошенко, за якими Україна має оплачувати Росії за 52 мільярди кубометрів газу, — неважливо, купуємо ми їх насправді чи ні. «Ця норма для нас найважча», — погодилася Олена Зеркаль. Адже, використовуючи її, «Газпром» нарахував «Нафтогазу» космічну суму штрафу — 45,78 мільярда доларів.

Подавши позов до Стокгольма проти Росії одразу після Революції гідності і втечі з України Віктора Януковича, наша держава пояснила, що вважає умову «качай або плати» нікчемною, оскільки така не застосовується у світовій практиці. Також українська сторона вважає неринко-

■ А ТИМ ЧАСОМ...

На вітчизняне паливо з 2020 року?

Перспектива переходу на газ українського видобутку, про які за часів російської експансії говорили лише теоретично, сьогодні набуває чіткіших обрисів. Голова правління «Укргазовидобування» Олег Прохоренко заявив журналістам, що його компанія у нинішньому році планує наростити обсяг видобутку газу на 400-600 мільйонів кубометрів. І загальна цифра таким чином становитиме 15-15,2 мільярда кубометрів.

«Укргазовидобування», за словами її очільника, інтенсивніше розроблятиме існуючі родовища. Це введення в дію аварійних свердловин, які свого часу були зупинені. Також планується споруджувати нові і модернізувати існуючі дотискуючі компресорні станції.

«Якщо зараз показники видобутку в нинішньому році спроєктувати на кінець року, то вже сьогодні зростання становитиме близько 300 мільйонів кубів», — сказав Прохоренко. І це, за його словами, — складова стратегії під умовною назвою «20/20». Тобто досягти до 2020 року видобування до рівня 20 мільярдів кубометрів.

Ця ж сама стратегія, викладена у концепції розвитку газовидобувної галузі, визначає також обсяги споживання газу в Україні. Це 26 мільярдів кубометрів. Ця цифра включає у себе комплекс енергоощадливих заходів і частковий перехід на альтернативне паливо. Таким чином, якщо амбіційна концепція буде реалізована, Україна опиниться перед необхідністю купувати зовсім невеликі обсяги імпортного газу, що не становитиме проблеми для вітчизняного бюджету.

вим контрактний принцип визначення газової ціни. А тому «Нафтогаз України» вимагає повернути йому 17,87 мільярда доларів за «блакитне пальне», придбане ним із травня 2011-го по жовтень 2015 року. Окремо «Нафтогаз» подав скаргу до транзитного контракту між двома суб'єктами, який був ухвалений у тому ж 2009 році. Відповідно до нього, «Нафтогаз» хоче отримати від росіян 12,09 мільярда доларів, а «Газпром» від нас — 6,64 мільярда.

Таким чином стосунки між сторонами мають формуватися за принципом «хаб мінує транспорт». За словами комерційного директора «Нафтогазу» Юрія Вітренка, якщо судді у Стокгольмі погодяться з цим принципом, то гуртові ціни на газ в Україні будуть удвічі нижчими, ніж зараз. ■

■ ПІДТРИМКА

Ляшко: Купувати потрібно українські трактори, а не іноземні

Лідер Радикальної партії пообіцяв заїхати на тракторі до Верховної Ради, якщо влада не забезпечить підтримку національного виробника

Галина ПЕЧЕРИЦЯ

Економіка буде сильною тоді, коли харківські трактори та херсонські комбайни бороздять українські поля. На цьому наголосив Олег Ляшко під час візиту на Харківський тракторний завод. Під час неформального спілкування з політиком працівники цікавилися у нього питанням підвищення зарплат, він розповідав, що робить Радикальна партія для вирішення цієї та інших проблем людей праці.

У цехах, де випускають найсучасніші трактори, Ляшка ознайомили з процесом виробництва, розповіли, з яки-

ми труднощами стикається завод через відсутність підтримки держави. Політик уважно слухав та обіцяв передати все почуте владі.

«Лукашенко нещодавно заявив, що заїде в Україну на своїх тракторах. Не буде цього. Білоруси, звичайно, відстоюють свої інтереси скрізь. І ми так маємо робити. Ми до них приїдемо на українських тракторах! А для цього ми маємо вести правильну державну політику», — зазначив народний депутат.

Олег Ляшко переконав: щоб фермери мали змогу купувати сільгосптехніку, потрібно запровадити програму дешевих кредитів. «Трактор коштує

Олег Ляшко пообіцяв зробити все, щоб ХТЗ розвивався.

мільйон гривень. У фермера таких грошей, звичайно, немає. Ми пропонуємо, щоб із цього мільйона частину коштів, скажімо, 300 тисяч гривень, компенсувала держава. Решту — 700 тисяч — фермер може взяти в кредит і купити цей трактор.

Це називається політика протекціонізму. Так роблять США, Китай, Туреччина та багато інших країн. Ми теж повинні так робити, адже від цього виграють усі — люди матимуть зарплату та роботу, підприємства сплачуватимуть податки у бюд-

жет, а фермерські господарства зможуть розвиватися», — пояснив лідер РПЛ.

Олег Ляшко підкреслив, що пріоритетним завданням для його команди є підтримка таких підприємств, як ХТЗ. «Наше завдання, щоб більше тракторів, у тому числі й Харківського тракторного заводу, їздили на українських полях. Тоді ви матимете роботу, нормальну зарплату, а значить, і можливість годувати свої сім'ї. Якщо ж на українських полях їздитиме імпортна техніка, то ви втратите і роботу, і зарплату. Чому ми маємо годувати іноземних робітників, а не своїх, українських? Це неприпустимо», — акцентував увагу політик.

Оглянувши цехи та поспілкувавшись із колективом, Ляшко й сам вирішив згадати молодість, як він починав свою трудову біографію трактористом. Проїхався на тракторі вздовж виставкового павільйону заводу. Після чого подарував трактористу Михайлу Івановичу годинник — на знак вдячності, що дозволив йому порулити.

«Хай цей годинник настукає вам сто років життя і мільйон тракторів!» — побажав Ляшко. ■

■ ВИПРОБУВАННЯ ВЛАДОЮ

«Усе треба доносити до людей»

Двоє наймолодших голів українських сіл

Діана КОЛОДЯЖНА, журналіст
(«Українська правда. Життя»)

Вибори на місцях, які відбулися в Україні у жовтні 2015 року, показали цікаву тенденцію: багато молоді прийшло до влади у селах та районах. У селах Подільському Черкаської області та Давидіві Львівської головами стали студенти. Хтось пишався перемогою, хтось не вірив у їхній успіх — та через півтора року зміни помітили всі. Різні села, різні голови, схожі проблеми.

Артем

Середа в Золотоноші — пенсійний день для громадського транспорту. Люди похилого віку з навколишніх сіл їдуть у районний центр, щоб робити закупки, тому автобус на село Подільське вщент забитий. Везуть саджанці, лінолеум, великі торбини з продуктами.

У центрі Подільського з автобуса виходить жінка років за 60. Вона прямує до хлопця та просить допомоги — їй потрібен цемент. Хлопець робить дзвінок і одразу ж переказує жіночці: «Ну дивіться, машина буде коштувати 600 гривень, це десь тонн сім. Але транспорт свій треба. Ви думайте, номер телефону їхній я вам дам».

За день йому дзвонять десятки людей. Хтось в особистих справах, проте переважно — з проханням допомогти. Каже, що не відмовляє нікому.

Хлопець перевіряє в телефоні список справ. Там розписаний ледь не весь день: подзвонити, уточнити, привітати, заїхати. Зараз у нього є трохи вільного часу, і він прямує до школи. У невеликій будівлі неупинно йде ремонт. Всюди вже поставили пластикові вікна, завезли нові меблі, втім роботи ще багато. Коридори школи порожні — йдуть заняття. З одного крила доноситься дзиччання дрилі.

Тут навчається всього 64 дитини, ще 25 — відвідують дитсадочок, що розташований у цій же будівлі. Ремонт у школі почали ще до головування Артема, проте зараз для нього це теж пріоритет: «Якщо немає в селі школи, і не буде — хай там 19 дітей чи 120 — то не буде села».

«Так, я розумію: мінімізація коштів, об'єднання громад, школи неконкурентні — це можна поняти. У кожного своя правда. Але постаратися зберегти те, що є, — це також правильно. А время покаже, хто був прав», — отак просто, по-місцевому, каже Кухаренко.

Біля школи два дитячі майданчики, один із яких встановили силами мешканців села та безпосередньо Артема. Тоді він ще не був сільським головою, проте вже намагався облаштувати простір свого населеного пункту. Гроші збирали не зовсім звичним шляхом — на благодійному концерті.

Був іще один благодійний концерт, більший. Тоді громада села збрала гроші на ремонт дороги. Коштів було небагато, проте це дозволило залатати ями на центральній вулиці. Районна влада тоді в подарунок проклала нову дорогу від траси до села.

Концерти для Артема — річ цілком буденна: крім головування, він співає на святах. Це ще один шлях заробити гроші: трохи для себе, трохи для розвитку села.

Бюджет у Подільському дуже малий, близько мільйона гривень усього. Грошей ледь вистачає на вирішення поточних проблем, а плани в молодого керівника величезні.

За останні півтора року в село стало надходити більше коштів. За словами Артема, в цьому частково і його заслуга. Один із наймолодших голів села в Україні одразу ж викликав велике зацікавлення в журналістів. А за медійниками зазвичай приїжджають інвестори чи благодійники.

«От нещодавно давав інтерв'ю одному каналу, а потім приїхали «Черкаські мавпи» (баскетбольна команда. — Авт). Вони нам пообіцяли привезти спортивний інвентар у школу, облаштувати баскетбольну площадку надворі», — каже мер.

Артем їде вулицями та розповідає про те, що йому вдалося зробити за час свого головування: освітлення, Wi-Fi у центрі села, тренажерний зал... Та цілі в нього значно більші.

Ще років з 18 він хотів мати повноваження, щоби змінювати село.

Одна з головних цілей для нього наразі — залучити молодь. За словами голови, в Подільському майже 800 мешканців, з них близько 40% — молодь. Та сподівається, що невдовзі будуть усі 60%. Тому й так опікується школою та шукає можливості для створення робочих місць.

За шкільним подвір'ям — старий гуртожиток. Від двоповерхового будинку приблизно на двадцять сімей лишилася лише бетонна коробка. Навіть дверей та віконних рам немає. Тільки на першому поверсі два країні вікна цілі. Судячи з вигляду, там живуть люди.

Це Артем Кухаренко. Йому 24 роки, нещодавно закінчив історичний факультет, і він — голова села.

Замість москитної сітки на них розрізані гардини.

Перед вікном до двох стовпчиків прив'язана мотузка. Там сохнуть речі — кілька кольорових кофтин, штани, рушники.

У будівлі нормальні не працюють каналізація, опалення, є проблеми з підключенням газу та світла. Не так давно звідси вивезли сміття, що накопичилося за роки руйнування гуртожитку.

Зараз біля будівлі толока. Кілька хлопців та дівчат зі школи збирають та вивозять сухі гілки, що лишилися довкола після того, як спиляли дерева.

Артем планує відновити гуртожиток. Це краще, каже, ніж розібрати його. Однак де шукати гроші на це — поки незрозуміло.

Хлопець мріє, щоб тут жили робочі з місцевих ферм. У 60-ті роки в селі був племінний радгосп-репродуктор «Подільський», де вирощували курей.

У 90-х комплекс почав занепадати. Частина перетворилася на Золотоніську птахофабрику, а частина просто зруйнувалася. «Там зараз 16 сараїв. 16 сараїв хламу то називається, бо лишилися тільки кирпичі. Але ж то можна відродити!» — каже Кухаренко.

Артем їде на центральну вулицю. Там на нього чекає друг на машині — щоб поїхати в Золотоношу вирішувати чергові питання. Зупиняється біля озера. Точніше, того, що колись було озером. Зараз це яр, на дні якого доволі велика калюжа.

Не так давно в яру було сміття та сушняк. Артем зі школярами провів толоку і тут. Голова хоче відновити озеро, щоб селянам було де відпочивати, плавати, ловити рибу.

«Це дуже дорого, ми навіть до кінця не знаємо, скільки то стане селу. Проте ми вже шукаємо людей, які допоможуть нам і оцінити роботи, і виконати їх. Будемо щось і самі робити, усім селом», — розмірковує мер.

У кожній своїй ініціативі Артем спирається на односельчан: пояснює їм свої задуми та шукає підтримки. Наприклад, він виступив з ініціативою перейменувати одну з вулиць села на честь музиканта Олександра Вертинського, який свого часу неодноразово бував у селі та писав про нього у своїй книжці «Дорогою дивною». Селяни спочатку обурилися та не хотіли змін.

«Я зібрав усіх, хто був проти, та просто пояснив свою пропозицію. Прочитав їм уривки з книжки Вертинського, розказав, хто він був такий. І вони погодилися. Просто все треба доносити до людей, роз'яснювати», — зазначає мер.

Хлопець упевнений, що без підтримки мешканців Подільського у нього нічого зробити не вийшло. Тому він приділяє увагу кожному селянину.

Каже, інколи може всьому селу надіслати повідомлення «Доброго ранку».

У телефоні у нього є номери всіх односельчан. Вони розбиті на групи по вулицях, де ті живуть. Так він може в будь-який момент швидко зв'язатися з кожним.

«Мені хочеться, щоб усі згуртувалися, щось робили, і в нас буде саме класне село, самий класний район, сама класна держава!» — вигукують Кухаренко.

Віталій

У центрі села Давидів Львівської області — школа та Народний дім. Останній — це нова будівля, у якій розміщені сільська рада, ЖЕК, різні гур-

Головне правило Віталіка — говорити з усіма.

ти, дискусійний клуб. Поміж ним та школою — пам'ятник Тарасові Шевченку.

Під вербою на лавці сидить бабуся, читає книжку. До пам'ятника підходить хлопець, бабуся одразу ж їде до нього: поговорити та пожалітися.

Ще минулого року Віталій Дяків був головою Давидова. Коли його обрали, він був 21-річним студентом-політологом. Сьогодні його в селі знають всі та радо вітаються при зустрічі.

Наприкінці 2016 року Давидів став центром об'єднаної територіальної громади. Хлопець знову балотувався в голови, але програв.

Однак у сільраді Віталік буває доволі часто, й дотепер він входить до групи народного контролю за владою.

Зрештою, починав він теж із цього. Ще після Майдану активісти села вирішили створити осередок, який би спостерігав за діями місцевих властей.

«У нас тут немає гучних злочинів, які б викривав громадський контроль. Ми лише допомагаємо знаходити помилки, частіше навіть несвідомі, та вправляти їх, поки не пізно», — каже экс-мер.

Віталік бачить у цьому важливу функцію взаємодії влади та селян. Хоча, зізнається, такий контроль завжди завдає клопоту керівникам.

Коли він був головою, у селі запустилися кілька проектів. Хлопець сподівається, що всі їх будуть реалізовувати і надалі.

Дяків виходить на оновлену дорогу, що веде на інший бік села — Давидів поділений річкою та залізницею. На одному боці — школа, магазини, сільрада, православна церква. На іншому — греко-католицька церква, цвинтар, старий будинок культури, де зараз проводять дискотеки.

«Люди щодня ходять з однієї частини села в іншу. От ми першочергово й поклали сюди бруківку», — дорогою розповідає він.

Задоволені таким рішенням були не всі. Депутати казали, що бруківка занадто дорога та повипадає після зими, люди обурювалися, чому не ремонтує їхні вулиці.

Головне правило Віталіка в таких ситуаціях — говорити з усіма.

«Сільський голова в якійсь мірі має бути психологом, знаходити різні підходи до людей. Я просто збирав людей та пояснював, що є дороги пріоритетні, є — другої черги. Так от, наприклад, моя вулиця, чи тих обурених — це друга черга, тому ми поки їх і не робимо», — зазначає він.

Усі проекти, каже Віталік, намагався погоджувати з односельчанами, прислухався до них. Також влаштував зібрання, щоб вислухати пропозиції людей.

Багато чого в селі влада робила спільно з громадою. Декілька дитячих майданчиків закупила рада, а встановлювали самі мешканці. Навіть на головну дорогу гроші давали й місцеві бізнесмени.

Віталік недовго зупиняється коло річки — а точніше, великого та брудного струмка. Колись річка була більша та чистіша, однак тепер сюди зливаються каналізаційні води. Запах поруч — відповідний.

«У мене якось була ідея, — каже Віталік, — Очистити русло річки, збільшити її, облаштувати невелику набережну. Щоб люди могли собі ввечері вийти, погуляти, посидіти коло води. Та я розумію, що це не на часі. У нас доріг нема нормальних, каналізацію треба перероблювати. А так, люди будуть ходити по ямах, проте набережна буде?.. Ні, це не ак-

туальне питання».

Хлопець каже, що для селян головною роботою є та, яку видно. Освітлення, чисті вулиці, різні можливості. Тільки коли будуть вирішені поточні питання, можна думати про щось більше.

Та ледь не першочерговою справою за час керування для Віталіка було створення ОТГ. За його словами, це дозволило збільшити частину коштів для розвитку простору, а також розширити повноваження місцевої влади та уникнути зайвого бюрократизму.

«Це те, що залишиться після нас надовго. Пройдуть роки, зміниться не один голова, а Давидів так і буде центром для навколишніх сіл», — розмірковує экс-мер.

Для самого Давидова центром є Львів. Майже кожні півгодини сюди їздять автобуси з міста. Дорога займає приблизно стільки ж. Тому мешканці більш ніж п'ятитисячного села багато часу проводять саме в місті. В Давидів, за словами хлопця, люди приїжджають, по факту, тільки переночувати. Робота, розваги, навчання — по все їдуть до Львова.

Одна частина Давидова відділена трасою. Це так звана «промзона» — колишня велика птахофабрика. Зараз на її базі підтримують виробництво курей та кормів, та воно невелике. Там працюють близько 200 селян. Ще невелика частина людей працюють у магазинах, школі та сільраді. Переважна ж більшість їде шукати роботу деінде.

«Створювати робочі місця в Давидіві було б добре», — каже Віталік, та де знайти інвесторів, які б розвивали тут бізнес, влада не знає.

Для того, щоб люди проводили більше хоча б вільного часу в селі, Віталік розвивав культурну галузь та намагався зробити село банально комфортнішим для життя.

Минулого року відкрили кіноклуб, центр дозвілля для людей похилого віку. На головній вулиці він поставив смітники, в парку — лавочки. Та й тут, каже, не обійшлося без перепалок.

«Мені говорили: нащо ставити ковані смітники, якщо дешевше пластикові? Чи то, навіщо нам в парку такі дорогі лавочки, ми ж не у Львові. А що, як село, то треба збити пару дощок — та хай так стоїть?..» — риторично питає хлопець.

Зараз вулиці Давидова чисті та охайні. У парку Шевченка гуляють батьки з дітьми, відпочиває молодь.

Віталік їде повз школу. У початковій школі закінчилися заняття. Вітається з экс-головою ледь не кожен школяр.

Дяків зовсім не жалкує про те, що був керівником свого села, хоч і не так довго. Каже, що це колосальний досвід. Визнає: були помилки в роботі, бо всього вчився методом «тику». Навчання та головування — не найлегше поєднання, говорить. Проте жодного разу не хотів усе кинути.

«Найближчі 10-15 років я не збираюся переїжджати з Давидова. І коли б я все кинув на половині шляху — як би дивився в очі своїм односельчанам? Тепер мені не соромно, бо я зробив для села принаймні те, що обіцяв. І село це оцінило», — зазначає він.

На виборах в голови ОТГ Віталік зібрав у Давидіві більше голосів, ніж коли балотувався вперше. Втім програв за результатами виборів в інших населених пунктах.

Каже — просто не зміг донести свої цілі до мешканців тих сіл. ■

ГЛАС НАРОДУ

Узаконена
корупція,

або Сам собі господар і закон

Микола БОЖКО,
лікар-пенсіонер
Львів

Нещодавно радіо- та телеканали повідомили, що суддів Верховного Суду України на основі конкурсу обирає спеціально створена комісія, яка складається з висококваліфікованих спеціалістів, що виключає можливість призначити їх (суддів) «за кумівськими ознаками». Одночасно зазначили, що місячна заробітна платня суддів ВСУ становитиме 225 тисяч грн., тобто в рік він отримуватиме «всього» 2 млн. 700 тис. грн. (!), а в штаті Верховного Суду повинно бути більше сотні осіб. Припустимо, що їх буде сто осіб, то лише на їхні зарплати з бюджету країни знадобиться виплатити 270 млн. грн., чого б вистачило на річну оплату праці 4,5 тис. лікарів із місячною зарплатнею 5 тис. грн. А оскільки лікарів дехто зараховує також до корупціонерів, то, відповідно, і їм потрібно було б встановити місячну зарплату хоча б уполовину від платні суддів ВСУ. Це, мабуть, змусило б лікарів відмовитися від того, щоб брати хабарі.

А от Верховна Рада 11 квітня ц.р. навіть після чотирьох голосувань не ухвалила у другому читанні закон про Конституційний Суд України через те, що його судді мали б отримувати щомісячно по 300 тис. грн. (а їх у КС мало б бути 18 осіб, відповідно щоріч-

но бюджет повинен був би виділяти на їх утримання 43,2 млн. грн.). Осць так два найвищі органи країни, які б мали стояти на захисті прав громадян України і справедливості в державі, за рахунок узаконеної корупції рвуть із народу собі на зарплати понад 313 млн. грн. щорічно (і це не враховуючи «попутні» витрати на забезпечення транспортного обслуговування, канцелярію, «комуналку» тощо). Цих сум вистачило б на зарплати понад 5,5 тис. лікарів, які масово звільняються через мізерні зарплати і виїжджають за кордон.

Ось так «справедливо», злочинно, антинаціонально узаконена корупція надшвидкими темпами виробує мільйонерів-олігархів. І це все на тлі повсякденного галопоуючого зубожіння значної більшості населення країни за рахунок майже щоденного зростання цін на продукти, комунальних та транспортних тарифів, послуг Укрпошти, введення абонентської плати за газову «трубу» тощо. Не виключено, що скоро введуть ще й плату за водогони та електродроти. Не забули й увести плату за кожну платіжку з комунальних послуг.

Хочеться звернутися до можновладців: схаменіться, поки не пізно! Бо таке тотальне зубожіння трудолюбивого й свободолюбивого народу може призвести до непередбачуваних трагічних наслідків. ■

ПРИНЦИПОВО

Пам'ятай ім'я своє...

...і мову також

Свєн КОСИНСЬКИЙ
Баранівка, Житомирська область

Шановна редакціє, безмежно вдячний вам за боротьбу! За боротьбу за українську мову в державі на ймення Україна. Чи є щось подібне у світі? Мабуть, нема...

Та я ще й про таке. Про засилля російської мови у спорті. Із цього приводу хочу звернутися до етнічного українця з діда-прадіда, який не один рік провів у селі Двірківщина, що на Київщині, тренера Національної збірної з футболу Андрія Шевченка. Знаю, що він вільно володіє італійською, англійською й, нібито, російською мовами. А ось рідною — зась. Невже, Андрію Миколайовичу, ви не пам'ятаєте, яке

прізвисько носите? Навіть з огляду на це зверніться до свого роду-племени, заговоріть рідною мовою. Переконали, що вашому прикладу послідує багато спортсменів, у тому числі й у футболі, де є чимало тих, хто готовий спілкуватися українською. Як, наприклад, Олександр Шовковський з його вишуканою українською мовою. Не бійтеся показатися «селем», яке, до речі, дало вам життя. Нехай ваші сини з уст батька почувють мову країни, де ви зростали, виховувалися й набували досвіду та успіху. Саме Україна дала вам пугівку в життя. Пам'ятайте й не цурайтеся тієї мови, що передавалася вам із молоком матері-українки. ■

Іван ШИМАНЧУК
Рівне

Ахіллесовою п'ятою українського суспільства є його 350-річне колоніальне минуле, яке ніяк не відпускає нас досі. Маючи по сусідству такого ненажерливого «брата», потрібно проводити зовсім іншу внутрішню і зовнішню політику.

8 та 9 травня на відзначення Дня пам'яті, примирення та перемоги Президент країни Петро Порошенко правильно охарактеризував сучасні події в Україні і світі, але мало говорити, потрібно діяти відповідно до викликів, які стоять перед нами. Москва вигадала для своїх «ватників» і наших «регіоналів» та «сепарів» якийсь «безсмертний» полк, але у нас усі смертні, окрім Бога і Всесвіту. Недопустимо, коли «тітушки» і проросійські «афганці» провокують антиукраїнськими гаслами та символікою і навіть б'ють воїнів АТО, які проливають кров за Україну, а «оновлена» поліція не захищає їх і державу Україна, а оберігає сепаратистів, антидержавників. Це наочно показали події в Дніпрі, Одесі, Миколаєві, Мелітополі, Харкові.

Опозиційний блок — перефарбовані «регіонали» — був, є і завжди буде загрозою державності України. Це яскраво показали події у Криму, на Донбасі та Луганщині. Тому потрібно заборонити висування своїх кандидатів у депутати на всіх рівнях влади та управління державою. Згідно з Конституцією України, державною мовою навчання повинна бути тільки українська мова на всій території України. Бути прикладом використання державної мови повинна Верховна Рада, а також керівництво держави та держслужбовці.

У 20-х роках минулого століття Чехія і Польща вибороли державність і за 18-19 років чехи повністю заговорили чеською, а поляки — польською мовою, хоча століттями до того говорили, відповідно,

ДО ДАТИ

Колоніальне минуле
— гальмо в майбутнє,

або Зробимо Україну українською

німецькою та російською мовами. У Варшаві до того всі школи були російські і жодної — польської. Ми маємо державу вже 26 років, а ніяк не розпрощаємося з російською мовою.

Перемога в 1945 році не була перемогою українського народу, хоча українці воювали в кожній армії антигітлерівської коаліції. Здолавши гітлерівський нацизм, перемогу здобув сталінський імперський шовінізм-рашизм, який поширився на більшій частині території Європи, про що сказав Сталін у своїй промові на честь перемоги, що з успіхом тепер використовує Путін у своїй імперській політиці. Після перемоги в Україну знову повернулося безпаспортне колгоспне кріпацтво з голодом у 1947-48 рр., чисельні побори та репресії. Знову пішли ешелони товарняків із мільйонами українців, але вже не в Німеччину, а в безкраї сибірські простори.

Причиною сучасних подій в Україні є те, що держава за 25 років майже не була українською. Свідомі українські опозиціонери, незважаючи на потужну народну підтримку після референдуму 1991 р., пішли на «договорняк» із комуністами і соціалістами (чого не було в країнах Прибалтики). А зараз пожинаємо плоди цього «договорняка». Майдани не породили національних лідерів-державників, які зуміли б побудувати сильну у військовому й економічному плані державу, а багато так званих українських патріотів розчинилися в олігархічному болоті й найперше

думують про своє збагачення.

Щоб досягти перемоги над рашистами всіх рівнів, потрібно перекрити їхній вплив на наше суспільство шляхом візового режиму з Росією, припинити всі економічні та гуманітарні зв'язки з нею, у тому числі закрити Дім Росії у Києві, який слугує для вербування агентури. А вже мільйони українців у Росії не мають нічого, навіть українська церква заборонена.

СБУ, прокуратура, МВС чомусь дуже ліберальні по відношенню до ворогів України — з такими органами сильної України не побудуєш. Потрібно заборонити виступати на телебаченні, радіо явним противникам Української держави. Скажімо, 10 травня ц.р. на УТ-1, в передачі «Український вимір», якийсь експерт договорився до того, що причиною подій у Дніпрі, Одесі, Миколаєві та інших містах у День перемоги був Інститут історичної пам'яті, зокрема поведінка його керівника В'ятровича, який захищає інтереси Української держави. Це ж повний абсурд!

Нашим депутатам, урядовцям потрібно пояснювати західним партнерам, як російська, а згодом і радянська державні машини насильно русифіковували український народ. Тому не можна до питань самоідентифікації в Україні підходити з мірками західної демократії.

Тільки активна державна робота Президента, уряду, парламенту і патріотично налаштованої української громади змінить Україну на краще. ■

Вигляд на гору Менчул із південного сходу — вершина (вдалині зліва) і хребет Розшибенік в Українських Карпатах. Правда ж, красиво? Ця вершина — одна з найвищих в Україні, її висота сягає 1998 метрів. Так ось, волонтери з Івано-Франківської області вирішили «закруглити» її «зріст» і, штучно насипавши 2 м, яких не вистачає, зробити цю вершину двотисячником. Ну що ж, успіхів ентузіастам!

ПОЛІТПАРНАС

Додому...

Г. ПОНОМАРЕНКО
Наушівка, Корюківський район, Чернігівська область

Шановна редакціє! Щиро вдячна своїй улюбленій газеті за правдиві патріотичні публікації. Вона допомагає українцям жити й усвідомлювати наше складне сьогодення. А ще дякую за можливість висловити власні думки і почуття. Гадаю, що поезія — це концентрат, згусток думок, поглядів і, врешті, життєва позиція.

Ми замалечку звикли, що з прильотом журавлів приходить весна. А вже дорослими усвідомлюємо, що не всім радісно спостерігати в небі журавлиний ключ. Багатьом те рідне куркання тривожить душу. Комуś звідти чується голос сина, комуś — батька, друга. Тих, хто вже ніколи не повернеться. Вони лишилися там, на полі бою і нинішньої війни, й минулої...

Лине пісня погожими ранками
Над полями і тихими селами.
Відлітали — були всі журавлики,
Повертаються нині — веселики:

Милий серцю край,
Радо зустрічай,
Несемо весну
В рідну сторону.

Первоцвітом земля завітчалася,
Урочистою стала й привітною,
А вони з піднебесся озвалися —
Чи кантатою, а чи молитвою:

Не осінні «кру» —
Радісне «курли»,
Радісний політ...
...яблуневий цвіт.

Впізнаю крізь черемхову віхолу:
Це ж мої-і-і!.. Чужиною натомлені.
І лягає на серденько втіхою,
Що один з них махає крилом мені.

Сонячне тепло
І людське добро.
Гріє їм серця
Україна ця.

■ СУСІДИ

Двовладдя
в МолдовіПрезидент і уряд опинилися на протилежних
політичних полюсах

Хто ж насправді керує Молдовою — президент Додон чи олігарх Плахотнюк?

■ ОЛЕГ БОРОВСЬКИЙ

П'ятьох дипломатів посольства Росії у Молдові в понеділок, 29 травня, оголосили небажаними особами та наказали їм протягом 72 годин залишити країну. Про це повідомляє російська агенція новин «Інтерфакс» із посиланням на джерела у міністерстві закордонних справ Молдови.

Дипломати, на вихід!

Російський посол Фаріт Мухаметшин підтвердив видворення співробітників посольства, проте не назвав імена чи причини рішення МЗС Молдови. За даними «Інтерфаксу», один із висланих дипломатів — помічник військового аташе посольства Олександр Грудін, якого в березні молдавські спецслужби звинуватили у вербуванні та отриманні секретних даних від экс-депутата молдовського парламенту Юрія Болбочану. Останній заарештований і тепер йому загрожує ув'язнення терміном від 12 до 20 років за державну зраду та шпівонаж. Також висилають з країни військового аташе посольства Росії в Молдові Ігоря Довбню. Прізвища двох інших дипломатів не розголошують.

У травні це вже другий дипломатичний скандал із видворенням російських дипломатів на пострадянському просторі. 26 травня генконсулу та консулу Росії в Естонії наказали залишити країну, нагадає «Німецька хвиля». Тоді МЗС РФ назвало цей крок Талліна «недружнім актом».

Президент Молдови Ігор Додон, якого вважають проросійським політиком, у соцмережі «Фейсбук» назвав рішення МЗС «обурливим» та засудив дії уряду. На думку Додона, правляча в Молдові проєвропейська коаліція «роздратована успіхами президента», зокрема щодо покращення російсько-молдовських відносин. Президент розцінив рішення МЗС як провокацію, яка продиктована вказівками з Заходу. На його думку, ця «провокація» несе з собою ризик значного погіршення молдовсько-російських відносин.

Прем'єр-міністр Молдови Павел Філіп стверджує, зі свого боку, що, незважаючи на бажання Молдови підтримувати хороші відносини з Росією, щодо кількох молдовських чиновників під час їх відряджень до Москви було допущено неадекватне та презирливе ставлення. Зокрема, вони піддавалися образливому ставленню в російських аеропортах під час офіційних поїздок. «Ми прагнемо шанобливого ставлення, навіть якщо в нас маленька країна», — написав у своєму коментарі глава уряду.

Арешти в Кишиневі

Член комітету Ради Федерації з закордонних справ Ігор Морозов заявив, що відповідно Кремля буде висилка з Росії відповідної кількості співробітників посольства Молдови в Москві. А речниця МЗС Росії Марія Захарова за-

явила в інтерв'ю агенції ТАСС: «Ситуація парадоксальна, але показова — ймовірно, що вона не має відношення до діяльності російських дипломатів, а демонструє розвиток ситуації в самій Молдові». І в її словах є частка правди.

Упродовж минулого тижня в Молдові сталися радикальні політичні зміни. Був заарештований мер Кишинєва Дорін Кіртоакє, на знак протесту проти цього його однопартійці з Ліберальної партії вийшли з правлячої коаліції. Заяву про відставку подали всі три міністри-ліберали, а значить, уряд перейшов під повний контроль Демократичної партії олігарха Влада Плахотнюка, найбагатшої особи Молдови, повідомляє з Кишинєва кореспондентка RFI. В Москві вважають такий розвиток подій наслідком боротьби між прозахідним урядом та посткомуністичним проросійським президентом Молдови.

Слідом за мером столиці в Молдові тривають масові арешти чиновників високого рангу та політиків, яких підозрюють у корупції та зловживанні службовим становищем. Антикрупційна прокуратура тимчасово затримала сина другого президента Молдови, экс-депутата парламенту від Ліберально-демократичної партії Кирила Лучинського. Його підозрюють у причетності до викрадення з банківської системи країни одного мільярда доларів. Його також звинувачують «у відмиванні грошей в особливо великих розмірах», що карається позбавленням волі терміном до 10 років. Тепер Лучинський перебуває під домашнім арештом. Також під домашнім арештом тримають столичного мера Доріна Кіртоакє, якому інкримінують зловживання службовим становищем. По 30 діб арешту отримали — Олег Онищенко та Геннадій Думанський, а також секретар муніципальної ради Валерій Діденко. Вони нагріли руки на тендері з будівництва платних парковок, який нібито виграла австро-угорська компанія, що насправді належить одному з молдавських тіншових бізнесменів.

За словами лідера Демократичної партії, яка вже одноосібно керує урядом, боротьба з корупцією в країні продовжиться, хоча це й загрожує певними політичними втратами перед парламентськими виборами, які повинні відбутися наступного року. А до того часу президент країни та уряд розбіглися по протилежних політичних кутках. ■

■ ТЕРОРИЗМ

Не шкодують ні чужих, ні своїх

Кількість загиблих від вибуху в Кабулі сягнула 80 осіб,
ще 350 людей — поранені

■ ОЛЕГ БОРОВСЬКИЙ

Учора приблизно о 8.30 ранку за місцевим часом у дипломатичному кварталі в центрі столиці Афганістану невідомі підірвали автомобіль. Одні свідки повідомляють, що це була вантажівка, інші розповідають про автоцистерну, яка везла воду, ще інші — про бензовоз.

Замах здійснено на площі Занбак, в районі якої розташовані президентський палац, посольства кількох західних країн, офіс НАТО, а також міністерства та відомства Афганістану. І цей район Кабула вважається найбезпечнішим, бо тут ретельно охороняють іноземні посольства та інші урядові об'єкти, як поліція, так і сили національної безпеки.

Атака вражає масштабами. Кількість жертв уточнюють, але, за попередніми даними, йдеться про щонайменше 80 загиблих та понад 350 поранених. Травмованих доправляють до лікарень, повідомив речник міністерства охорони здоров'я Афганістану Вахідуллах Маджрех. Руйнувань зазнали десятки буди-

вель, понад 30 автомобілів було знищено або пошкоджено. Вибуховою хвилею також повибивало вікна і двері в будівлях за сотні метрів, а густий чорний дим огорнув центр міста. Внаслідок вибуху пошкоджено будівлі посольств Німеччини та Франції.

Поки що жодна терористична організація не взяла на себе відповідальності за вибух, але зазначають, що атака сталася у час так званого щорічного «весняного наступу» талібів. Як повідомлялося, з початку цього року в місті сталося щонайменше сім серйозних атак, унаслідок яких загинули та отримали поранення кілька сотень людей. Зокрема, 20 травня в афганській столиці терористи вчинили напад на житловий комплекс міжнародної добродійної організації Operation Mercy, внаслідок чого загинули місцевий охоронець та громадянка Німеччини. Відповідальність за ці напади брали на себе рух «Талібан» або терористичне угруповання «Ісламська держава». Та найчастіше жертвами подібних замахів стає місцеве цивільне населення. ■

■ НОВИНИ ПЛЮС

Путін — гірше, ніж «Ісламська держава»

Американський сенатор-республіканець Джон Маккейн назвав президента Росії Володимира Путіна більшою загрозою для світової безпеки, аніж екстремістське угруповання «Ісламська держава». Про це він заявив в інтерв'ю австралійському телеканалу ABC 29 травня. «Я думаю, що «Ісламська держава» може робити жакливі речі, і я дуже стурбований через те, що відбувається з мусульманською вірою. Але я думаю, що він (Путін. — Ред.) є головною і найважливішою загрозою, а не «Ісламська держава», — сказав Маккейн, звинувативши також Володимира Путіна в «розчленуванні» України і «тиску на країни Балтії». Також Маккейн закликав до посилення санкцій проти Росії через імовірне втручання в президентські вибори в США. «Я розглядаю Росію як найбільший наш виклик. Тому нам потрібно посилювати санкції», — сказав Маккейн. Маккейн є головою комітету Сенату з питань збройних сил і провідним зовнішньополітичним «рупором» у Конгресі США.

Трампа змінює думку

Міністр торгівлі США несподівано заявив, що для його країни доцільно відновити переговори про ТТІР з Євросоюзом, щоб скорочувати торговий дефіцит з Німеччиною. Вашингтон відкритий до відновлен-

ня переговорів з Європейським Союзом про трансатлантичне торговельне та інвестиційне партнерство (ТТІР). Про це заявив телекомпанії CNBC міністр торгівлі США Уїлбур Росс. «Є сенс продовжувати переговори про ТТІР і сприяти пошуку рішення, яке збільшить обсяги торгівлі й водночас скоротить торговий дефіцит із Німеччиною», — сказав Росс. Незадовго до того президент США Дональд Трамп покаржився, що імпорт переважає над експортом у торгових відносинах із ФРН. Імовірно, що Ангелі Меркель таки вдалося переконати Трампа у хибності його позиції під час саміту «Великої сімки».

Covfefe від президента

Учора в інтернеті жваво обговорювали нове слово — covfefe. Це помилка, яку зробив у своєму твіті президент Дональд Трамп, і дотепки її не оминули. «Despite the constant negative press covfefe (попри постійне негативне ковфefe у пресі. — Ред.)», — сказано в дописі, який виглядає незакінченим. Схоже, що замість covfefe мало бути написане coverage (висвітлення у ЗМІ). З помилки Трампа вже встигли скористатися спритники: дехто вже встиг зробити дизайн для футболки із цим словом та виставити їх на eBay. Інші — зареєстрували доменне ім'я covfefe.us, повідомляє Bi-Bi-Ci. ■

■ ПЕРЕДПЛАТА-2017

Інтернет для всіх —
газета для обранихПоспішіть передплатити
«Україну молоду» на друге півріччя

«Україну молоду» у своїх відгуках і читачі — як зі столиці, так і з глибинки, — і колеги-журналісти оцінюють як головну національну газету держави. Редакція «УМ» і надалі намагатиметься бути гідною такої високої оцінки і вашої уваги, шановні читачі.

Якщо хто з вас, шановні читачі, не встиг передплатити газету на цей рік або не продовжив передплату на наступні місяці, це можна зробити до 5 червня в селах і райцентрах, до 10-го — в обласних центрах та в Києві, і ви отримуватимете «Україну молоду» з 1 липня.

Оформити передплату можна у відділеннях поштового зв'язку, в операційних залах поштамтів, у пунктах приймання передплати, на сайті ДП «Преса» www.presa.ua.

До наших постійних читачів ми традиційно звертаємося: якщо ви багато років передплатуєте «Україну молоду» — порадьте передплатити і своїм родичам, друзям, сусідам, знайомим.

«Україну молоду» можна прочитати в усьому світі через партнерську мережу PressReader

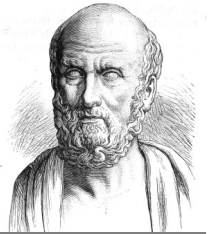
Передплатна вартість
«України молоді»
на 2017 рік:

на місяць — 54 грн. 13 коп.,
на квартал — 162 грн. 39 коп.,
до кінця року — 324 грн. 78 коп.
Передплатний індекс — 60970

Для організацій, юридичних осіб:
на місяць — 74 грн. 13 коп.,
на квартал — 222 грн. 39 коп.,
до кінця року — 444 грн. 78 коп.
Передплатний індекс — 01555

П'ятничний номер:
на місяць — 19 грн. 30 коп.,
на квартал — 57 грн. 90 коп.,
до кінця року — 115 грн. 80 коп.
Передплатний індекс — 49497

«Укрпошта» додатково за саму процедуру оформлення передплати бере: на місяць — 95 коп., на квартал — 2 грн. 15 коп., на півріччя — 2 грн. 60 коп., на рік — 4 грн. 00 коп.

Гіппократ
давньогрецький лікар

«Від хвороби рятує лікар, але виліковує — природа».

■ Є ПРОБЛЕМА

Недуга, що «полює» на жінок

Захворювання на цистит може спровокувати недбала інтимна гігієна і переохолодження, а самолікування призводить до хронічної стадії недуги

Мирослава КРУК

Не сиди на холодному...

Літо, спека, і так хочеться присісти в холодку — на щось холодніше. Але треба зважати, що в такій порі активізуються недуги, про які більшість думає, що вони «зимові». Скажімо, цистит. Він лідирує серед запальних хвороб сечовидільної системи. Щоправда, точної статистики поширення гострого і хронічного циститу в нашій країні немає, оскільки часто проблема залишається нерозпізнаною, а хворі лікують інфекції сечовидільних шляхів, не підозрюючи у себе такого підступного ворога...

— Цистит — інфекційне запалення сечового міхура. Хвороба переважно трапляється у жінок — у п'ять разів частіше, ніж в осіб сильної статі. Чоловіки хворіють циститом рідко, і часто це ускладнення якогось іншого захворювання — простатиту, уретриту, — пояснює столичний лікар-уролог Неля Савчук. — Частота захворювання у жінок пов'язана з анатомічною структурою уретри та її розташуванням. Жіноча уретра коротка і широка. Відтак може слугувати «вхідними воротами» для будь-якої інфекції».

Недугу спричиняють бактерії, які проникли в сечовий міхур. У більшості випадків збудниками циститу є кишкова паличка, стафілококи і стрептококи, каже лікар. Однак бактеріям зазвичай сприяють провокуючі фактори. Один із них — переохолодження, навіть незначне і нетривале. І не обов'язково на вулиці має бути дуже холодно. Достатньо бодай кілька годин посидіти на прохолодному — на землі, камені, на металевій

поверхні, щоб спровокувати цистит. Сповідуючи моду, жінки часом забувають від холоду і дуже часто «допомагають» запальним урологічним процесам. Інші фактори-провокатори — знижений імунітет, нехтування правилами гігієни, хірургічні втручання у гінекологічній сфері, закрепи, які порушують функцію сечового міхура.

І знову треба до туалету

Найчастіше при циститі пацієнти скаржаться на часте виснажливе сечовипускання невеликими порціями, різі в уретрі. Пізніше з'являється біль внизу живота. Можуть бути також виділення крові з сечою.

— Є цистити інфекційні та неінфекційні, — зауважує Неля Савчук. — Останні — це ускладнення захворювань гінекологічної сфери або інших органів, що поруч із сечовим міхуром. Визначити тип циститу допоможе поглиблене обстеження: аналіз сечі, УЗД. Відповідно до його результатів призначають спеціальне лікування. Та основні цистити, які дошкуляють жінкам, — запальні. За перебігом недуга може бути гострою або хронічною. При гострому циститі, окрім інших проявів, може бути висока температура. Якщо ж цистит повторюється до трьох разів за три місяці, це сигналізує, що він перейшов у хронічну стадію. При такій формі недуги пацієнта постійно щось турбує, але в легшій формі, на яку хворий не звертає уваги. Якщо людина адаптувалася до подібного стану і це не заважає їй нормально жити, то з проблемою хронічного циститу до лікаря не звертаються. Тільки загострення

Цистит дошкуляє найчастіше жінкам. Оминайте тенета недуги!
Фото з сайту durimar.com

недуги примушує хворих поквартитися у поліклініку. Але і хронічний цистит можна вилікувати. Просто для цього знадобиться кілька курсів лікування.

Гострі страви і «самостійні» рецепти — табу

При лікуванні потрібно дотримуватися всіх рекомендацій лікаря. Насамперед — не можна завершувати курс прийому препаратів раніше зазначеного терміну, інакше отримаєте недолікований цистит, що часто призводить до хронічної форми. Цистит зазвичай лікується амбулаторно, тобто в домашніх умовах. Єдине застереження — лікування має призначити фахівець. Якщо покладатися на самолікування, хвороба переростає в гостру або хронічну стадію».

Як пояснюють фахівці, для правильної терапії необхідні протизапальні, імунні, протигрибкові препарати. Коли цистит має затяжний перебіг, лікар може запропонувати місцеве лікування (введення в сечовий міхур протизапальних лікувальних розчинів). Хворий, який вдається до фітотерапії, має пам'ятати: трави поліпшують загальний стан, але лікування мікрофлори вони не проводять. Тож самими рослинними препаратами хворобу не вилікувати.

■ ДО РЕЧІ

9 правил, які допоможуть запобігти циститу

1. Дотримуйтесь особистої гігієни.
2. Позбудьтеся звички терпіти, коли хочеться в туалет. Ходити до вбиральні потрібно кожні 2-3 години. Що довше зволікатимете з відвідуванням, то швидше в організмі розмножатимуться бактерії.
3. Приймаючи ванну, додавайте у воду олії евкаліпту та лаванди (якщо не маєте алергії на трави).
4. Носіть чисту, бажано бавовняну білизну, гарно попросовану після прання. Дівчатам, що мають схильність до захворювання, краще відмовитися від стрінгів і не ходити з однією прокладкою цілий день.
5. Для профілактики приймайте фітопрепарати. Пийте сечогінні чаї та морси, зокрема з журавлини, — так ви промиватимете та знезаражуватимете сечовий міхур.
6. Одягайте тепло у холодну пору. Допоможуть вовняні колготки, шкарпетки, спідниця чи брюки з теплої тканини. Обирайте взуття, що не промокає.
7. Не сидіть на холодній поверхні — бетоні, пластикових сидіннях, лавках на вулиці. Принаймні підкладіть щось тепле, скажімо, шарф.
8. Влітку не купайтеся у водоймах зі стоячою водою.
9. Зміцніть імунітет за допомогою правильного харчування, здорового способу життя. Відмовтеся від шкідливих звичок, вживайте якомога більше вітамінів, висипайтеся, візьміть за правило щодня гуляти на свіжому повітрі та хоча б півгодини займатися лікувальною фізкультурою.

Не можна гріти хворобу!

Якщо турбує сильний біль уночі, коли ви не маєте змоги відвідати лікаря, прийміть спазмолітичні препарати на кшталт «Ношпи» та знеболювальне. Прогрівання лікаря не радять, хоча воно й зменшує частоту позивів у туалет. Але грілка може активізувати інфекцію. Крім того, терапія теплом протипоказана при деяких гінекологічних захворюваннях. Зокрема, при міомі матки. Тому цей народний засіб зменшення болю можна застосовувати лише за рекомендацією лікаря. ■

■ ПОСТУП

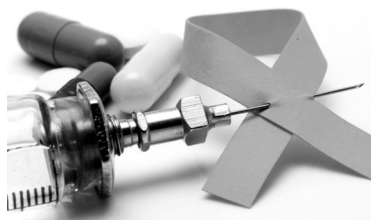
СНІД не подолано, але вже приборкано

Завдяки лікам тривалість життя ВІЛ-інфікованих «майже нормальна»

Славко ФЕРТ

Тривалість життя молодих людей, які вживають найновіші ліки від ВІЛ, тепер є майже нормальною завдяки поліпшенню лікування. Про це йдеться у дослідженні, опублікованому в медичному журналі «Лансет» (The Lancet), повідомляє Бі-Бі-Сі. 20-річні люди, які почали антиретровірусну терапію 2010 року, за прогнозами, проживуть на 10 років довше, ніж ті, хто почав її 1996 року, свідчить дослідження. За словами лікарів, раннє лікування має вирішальне значення для тривалого і здорового життя. Але, як кажуть у добродіючих організаціях, досі дуже багато людей не знають, що мають вірус.

Дослідження провели британські фахівці з університету Брістоля. Вони стверджують, що надзвичайно успішне лікування ВІЛ стало результатом застосування нових препаратів,

Життя зі СНІДом: вихід є.

які мають менше побічних ефектів і краще запобігають розмноженню вірусу в організмі. Крім того, вірусу важче чинити опір новим препаратам. Утім багато людей із ВІЛ досі не живуть так довго, як очікувалося, особливо ті, хто заразився через вживання ін'єкційних наркотиків.

Антиретровірусна терапія включає комбінацію трьох або більше препаратів, які блокують прогрес вірусу. Її називають «однією з найбільших історій успіху в галузі охорони здоров'я за останні 40 років». ■

■ ЗАГРОЗА

Разом із болем можна позбутися і ЖИТТЯ

Знеболювальні препарати викликають ризик інфаркту

Олег БОРОВСЬКИЙ

Чергові наукові дослідження підтверджують, що популярні знеболювальні засоби можуть бути шкідливими для серця. Канадські вчені повідомили про останні результати своїх досліджень у спеціалізованому часописі «Британський медичний журнал». Йдеться про знеболювальні ліки, які містять такі речовини, як ібупрофен, диклофенак, целекоксиб чи напроксен, тобто добре відомі препарати й українським лікарям та пацієнтам. Усі вони належать до групи так званих нестероїдних протизапальних ліків. На думку канадських дослідників, застосування цих ліків значно збільшує ризик інфаркту, до того ж уже під час першого місяця застосування.

Під найбільшою загрозою перебувають пацієнти, які вживають великі дози цих препаратів. За даними учених, ризик пережити серцевий напад при застосуванні вказаних засобів зростає в середньому на 20 — 50 відсотків.

Із прийомом знеболювальних препаратів треба бути дуже обережним...

Науковці з двох канадських університетів проаналізували медичні дані понад 440 тисяч осіб. Це вже третя подібна публікація впродовж цієї весни стосовно небезпеки застосування нестероїдних препаратів. Учені цими публікаціями закликають зробити суворішими правила продажу протизапальних ліків чи принаймні застосовувати їх помірковано та з обережністю.

Перед канадцами тривожні результати своїх досліджень подали у безрезневному числі «Європейського кардіологічного журналу» (European Heart Journal) данські вчені. Їхній висновок подібний — ібупрофен може значно збільшити ризик серцевого нападу. Керівник данської дослідницької групи професор Гуннар Гісласон пропонує запровадити суворіший контроль продажу ібупрофену та споріднених знеболювальних засобів із групи протизапальних нестероїдних препаратів. На його думку, факт, що ці ліки доступні без рецепту та в довільних кількостях, справляє враження, що вони є цілком безпечними.

Дослідження данських медиків на групі з 29 тисяч осіб показали, що хворі, які застосовували ібупрофен, на 31 % частіше переживали інфаркт. За висновками професора Гуннара Гісласона, добова доза ібупрофену більше 1200 міліграм є небезпечною. ■

Ганна ЯРОШЕНКО

Сказати, що вимушений переселенець із Луганська — народний артист України Юрій Кириченко — талановитий скрипаль, означає нічого не сказати: дуже вже щедро Господь відміряв йому таланту. Водночас, як зазначає сам Юрій Миколайович, нинішнього рівня виконавської майстерності він досягнув завдяки праці над собою, ретельності, старанності — без цього нічого не вийшло б. Музикант грає на скрипці з шести років. Вибір, що виявився вирішальним, здійснила його мати, також музикант. Пан Юрій зізнається, що вдячний їй за це безмежно, бо просто не уявляє себе без музики, гри на скрипці. Закінчивши Харківську спеціалізовану музичну школу-інтернат для обдарованих дітей, а потім — Донецьку музичну академію, Юрій Кириченко за розподілом потрапив до Луганського симфонічного оркестру і грав у ньому 27 років, останні 25 років був концертмейстером.

Застав півтора місяця справжньої війни

«Коли ж і в Луганськ прийшла війна, у липні 2014 року змушений був виїхати звідти. Тому що в моєму мікрорайоні на той час зривалися міни, снаряди, у мене на очах гинули люди. Я не виходив із квартири, більше того, змушений був ховатися в туалеті, сидів там цілими днями, — ділиться скрипаль болючими спогадами. — Усе це стало нестерпним. Добре, що на ту пору нікого з рідних уже не було — я відправив їх на безпечну територію дещо раніше, а сам застав півтора місяця справжньої війни. Не виїжджав до останнього, бо надія, як відомо, вмирає останньою. Я все сподівався, що до Дня шахтаря захоплену територію звільнять. Урешті-решт примудрився взяти через інтернет квиток, добратися опустілим містом на таксі до залізничного вокзалу й виїхати до Києва — мені пощастило, що потяги ще курсували».

Зазвичай своїх думок із приводу того, чому відбулися ці події на Донбасі, чому так сталося, що люди, котрі жили з нами в одній країні, раптом почали ненавидіти все українське, Юрій Миколайович не висловлює вголос — пояснює: все це для нього надто загадкове, незрозуміле й до того ж болюче. Зрозуміло чоловіку одне: до цього доклала зусиль і влада, причому як лугансько-донецька, так і центральна.

«Тепер ці люди спокійно живуть собі, хто де. Вони багаті, можуть собі дозволити на новому місці купити будинки, не працювати. Найбільше ж страждають прості люди, яких війна вигнала з домівок, змусила тулитися по чужих кутках, — розмірковує Юрій Миколайович. — Віртуально і в мене, і в сина з його дружиною є житло, туди можна повернутися в будь-який момент. Питання в тому, чи потрібно. Мої друзі-музиканти з Луганського оркестру (чоловік 20) перебралися на підконтрольну Україні територію — до Сіверськодонецька. Нікуди не пої-

■ ПЕРЕСЕЛЕНЦІ

Евакуація таланту

Виїжджаючи з Луганська, взяв із собою єдину цінну річ — скрипку

Тепер народний артист України Юрій Кириченко радує своєю грою на скрипці полтавських шанувальників справжньої музики.

Фото автора.

хали в основному ті, хто симпатизує Росії та Путіну».

Виїжджаючи з Луганська, Юрій Кириченко взяв із собою тільки документи та єдину цінну річ — скрипку. Свого часу він довго шукав цей музичний інструмент і врешті знайшов п'ять років тому. Щоб придбати її, їздив до Швейцарії. Корпус скрипки зроблений з ялини. Швейцарський майстер, котрий виготовив її, був у захваті від робіт Антоніо Страдіварі. А тому за звучанням скрипки Юрія Миколайовича дуже схожа на скрипки знаменитого італійського майстра струнних інструментів.

Полтаву Юрій Кириченко обрав тому, що, за його словами, вона завжди його приваблювала. Скрипаль пояснює: він просто обожнює Миколу Гоголя й усе, що з ним пов'язано. А Полтавщина — це, зокрема, й гоголівські місця.

«Окрім того, тут у мене багато друзів, котрі щиро запросили: «Юро, приїжджай до нас». Художній керівник та диригент Полтавського симфонічного оркестру, народний артист України Віталій Скакун поставився до мене по-батьківськи: не лише підбадьорив, а й допоміг. Він зумів домовитися про житло, таким чином завдяки йому на перших порах ми з сином майже два

місяці мешкали в гуртожитку, — розповідає Юрій Миколайович, котрий от уже два роки є скрипалем Полтавського симфонічного оркестру. — Коли мене тільки-но представили учасникам оркестру, я не знав, що сказати, боявся, щоб музиканти не подумали, буцімто дивлюся на схід, тобто маю проросійські погляди. Тож устав і сказав коротко: «Друзі, я українець!» Усі заплескали в долоні — отак і прийняли мене у свою дружну музичну сім'ю».

Усе, що відбувається, — на краще

А через рік сталося так, що й Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, в якому Юрій Кириченко викладав гру на скрипці (його викладацький стаж — 15 років), також перебрався до Полтави. Тож він продовжив працювати в ньому. Чи не єдине, що засмучує нашого героя, так це те, що квартиру йому доводиться винаймати, і перспективи щодо власного житла вкрай туманні. Допомоги ж від держави вимушений переселенець не відчуває зовсім. «Ви прекрасно знаєте, що держава нічим не допомагає, — нарікає він. — У кращому разі виплачує кілька сотень гривень на оплату оренди житла. А насправді за винаймання квадратних метрів доводиться щомісяця викладати 3-4 ти-

сячі. Ті, хто уособлює державу, приходять нагору тільки для того, аби збагатитися. Якби ми надіялися на українську владу, то, мабуть, мешкали б у землянках».

«Хоч, попри все, я безмежно радий, що опинився в Полтаві, у самому серці України, — щиро зізнається музикант. — Мені безумно подобається місто. Воно зручне для проживання, в ньому віє старовиною, і я тут комфортно почувуюся. Іноді навіть починаю думати, що все, що з нами відбувається, і справді на краще. Можливо, так розпорядився сам Господь».

Юрій Кириченко частенько буває за гастролями за кордоном (говорить, що для нього це звична концертна діяльність): виступає і як соліст, і з австрійським оркестром та багатьма українськими. Зокрема, його часто запрошують виступати у складі Харківського симфонічного оркестру — одного з кращих в Україні, причому в ролі концертмейстера. Якщо ж говорити про географію гастролей, то музикант уже відвідав понад десять зарубіжних країн.

Художній керівник Полтавського симфонічного оркестру Віталій Скакун новим скрипалем не нахвалиться: «На щастя, Господь посилає мені тільки найкращих музикантів. Дуже ціную Юрія Кириченка. У Полтаві вже багато хто його знає й любить за непересічний талант. Він прекрасний соліст, у нього є свій репертуар, у якому присутні твори як українських, так і зарубіжних композиторів. До того ж і як людина він надійний, я б пішов із ним у розвідку. Незабаром до Полтави має приїхати мій син Антон, також скрипаль (він грає у складі Брюссельського філармонічного симфонічного оркестру). І вони з Юрієм Кириченком гратимуть для полтавців удвох у супроводі нашого симфонічного оркестру».

Людам, котрі зі зрозумілих причин змушені були покинути свої оселі, справді не позаздриш. Час від часу Юрію Миколайовичу доводиться пересікати лінію розмежування, аби навідатися до луганської квартири. Останнього разу був у Луганську в жовтні минулого року, перевіз легковиком деякі речі. «Якщо комусь цікаво, наскільки це складно, раджу самому пройти цей шлях: постояти на КПП під холодним осіннім дощем, що змінюється пронизливим вітром, п'ять годин з одного боку і три години — з іншого, та ще й заплатити за це немалі гроші», — неохоче говорить чоловік.

Та й загалом Юрій Миколайович розповідає про себе скупко. «Не вмію я багато говорити, — зазначає він, ніби виправдовуючись. — Інша річ — щось зіграти. Для мене це краще за будь-які слова. Окрім того, через ці події на Донбасі я став стежити за словами й дійшов висновку, що мовчання — і справді золото. Врахуйте те, що мені доведеться ще не раз їздити на непідконтрольну Україні територію — якось же потрібно продати житло. Жити ж до Луганська не повернуся — це однозначно. Двічі в одну ріку не ввійдеш...» ■

■ ПИЛЬНУЙ!

Блокування заблокованих

Кіберполіція закликає повідомляти про провайдерів, які не обмежують доступ до російських соціальних мереж

Катерина БАЧИНСЬКА

Після запровадження указу Президента України щодо розширення санкцій проти Росії інтернет-провайдери зобов'язані до 1 червня перекрити доступ українців до російських соціальних мереж, а також деяких інтернет-ресурсів. До списку потрапили популярні в Україні сайти Mail.ru Group, «Яндекс», «ВКонтакте» та «Однокласники». Проте деякі українські провайдери не поспішають заблокувати заборонені російські інтернет-сайти. Таким

чином у Департаменті кіберполіції закликають громадян повідомляти про факти невиконання провайдерами Указу Президента України №133/2017 на електронну адресу block@cybercrime.gov.ua. «Кожен провайдер телекомунікаційних послуг в Україні зобов'язаний заблокувати доступ до вказаних у переліку інтернет-ресурсів. На сьогоднішній день низка українських компаній вже почали заходи з обмеження доступу до веб-сайтів, доступ до яких на даний час обмежено законодавчо», — йдеться в повідомленні.

Стало відомо, що громадяни знаходять способи, щоб уникнути виконання указу, та все-таки користуються соціальними мережами: «Я заходжу через відповідну систему і все одно використовую російські інтернет-ресурси. Я не бачу сенсу в такому обмеженні. Це вибір кожного, і не думаю, що політики повинні забороняти в демократичній країні інтернет-сайти. Усе одно я переконана, що буде багато таких, хто не виконуватиме цей указ», — коментує студентка київського вишу Тетяна Радченко.

Багато хто добровільно відмовився від використання російських соціальних мереж і всебічно підтримує державну ініціативу: «Я повністю підтримую цей указ. Більше того, вважаю, що він запізнитий, і це потрібно було робити ще з початку війни», — коментує «УМ» студентка Київського національного університету імені Тараса Шевченка Марина Остапенко. Студентка Києво-Могилянської академії Анна Ващенко зазначає, що такі дії, перш за все, є питання безпеки та необхідності для країни, яка перебуває у стані війни: «По-перше, це питання безпеки, бо російські мережі повністю контролюються московськими спецслужбами, особисті дані українців у небезпеці. По-друге, українці, використовуючи російські сервіси, роблять свій внесок у російську економіку, коли у нас війна. Звичайно, потрібно ще заборонити транспортне сполучення та торгівлю з Російською Федерацією. Сподіваюся, це буде наступним кроком Президента».

За перші дні блокування російської соціальної мережі «ВКонтакте» її відвідуваність в українському сегменті впала на 3 мільйони. Статистику надала компанія SimilarWeb. До введення санкцій щоденна відвідуваність соцмережі в Україні становила в середньому 10,1 млн. візитів. У свою чергу, СБУ повідомила, що у російських соціальних мережах існує близько 800 груп антиукраїнського характеру. За словами очільника відомства Василя Грицака, адміністратори соцмереж «ВКонтакте» та «Однокласники» не реагували на відповідні звернення спецслужби. «На питання, чому закрили «Однокласники», «ВКонтакте», «Яндекс» та інші, скажу дуже просто: це той механізм, який використовує російська ідеологічна машина для формування в свідомості громадян того, що їм потрібно», — сказав голова СБУ і зауважив, що в цих соцмережах було багато порнографічного контенту, а також діяла спільнота «Синій кит», яка підштовхувала підлітків до самогубства. ■

ДІЙОВІ ОСОБИ

Влада Ралко: Художник часом подібний до Касандри

Кобзар і передчуття Майдану у творчості творчого подружжя

Анна ПАРОВАТКІНА

Із яскравими представниками українського сучасного арту Володимиром Будніковим і Владою Ралко ми спілкувалися після виставки живопису «Три кроки», яка пройшла у київському Центральному будинку. Роботи водночас трьох великих нових циклів — «Прихисток поета» (2014), «Укриття» (2015) та «Лінія розмежування» (2016) не могли не вразити. Тому нічого іншого не залишилося, як іти особисто спілкуватися із Владою про їхню з Володимиром творчість. Зокрема, про Тараса Шевченка. Адже «Три кроки» розпочалися не без його впливу. І про те, коли і як мова художника стає руйнівною, небезпечною для системи.

Із дитинства запрограмовані Шевченком

■ **Владо, «канівський» проект «Три кроки» ви з Володимиром почали у 2014 році, у розпал Майдану, з роботи над циклом «Прихисток поета», в якій звернулися до теми Тараса Шевченка. А двома роками раніше почали працювати над проектом «Т. Г.», який теж про Кобзаря. Яке місце Тарас Григорович займає у вашому житті?**

— Виходить так, що ми ще з дитинства певним чином запрограмовані Шевченком. Принаймні якась частина всередині нас — «шевченківська». Проте, коли у 2012 році ми почали докладно розглядати тему Шевченка, велич поезії якого для нас самих беззаперечно, виявилось, що його поезію лише фрагментарно та приблизно знають в інших країнах. Нашим іноземним друзям, із якими ми обговорювали нашого Тараса, доводилося хіба що сприймати на віру наші розповіді про його масштаби. Ми з Володимиром побачили в цьому факті щось на зразок метафори невизначеності та невизначеності того, ким ми самі — в Україні — є насправді.

■ **Давайте поговоримо про ідентичність. Вашу як художника і людини — зокрема. Якщо порівняти, на диво багато глибинних збігів у творчості вашого тандему — з Тарасом. Хоча, на перший погляд, про це, мабуть, і не можна сказати. Наприклад, профетизм — точно зближує вас і Володимира Буднікова з поетом. (Мене вразило передчуття у ваших картинах Майдану. На цей збіг наклалася ще й Шевченкіана).**

— Художник узагалі часом подібний до Касандри. Збіг української революції із Шевченковим ювілеєм — тому чергове підтвердження. А якщо дивитися глибше...

Профетизм — це ознака мовлення митців як таких. Адже саме художня мова конструє дійсність, робить її візанованою, називає. Усе, що маємо навколо, — висловлене митцями й завдяки цьому втілене. Недарма будь-яка система, коли постає, має велику потребу в людях творчих, які надають їй ідеології певних форм.

Але ось парадокс: тільки-но художник обмежує власне мовлення кордонами ідеології, він втрачає оцю свою профетичну здатність, «спігне». Великі ж митці, які з різних причин ставали послідовниками будь-якої «системи», завжди залишалися вірними саме ідеї, а ідеологію, зрештою, руйнували.

Пам'ятаєте твори Пальмова, Богомазова, бойчукістів з оприлюдненого так званого «спецфонду» у Національному художньому музеї? Вони нібито оспівували становлення радянської держави. А насправді їхня творчість досить швидко стала сприйматися як «небезпечна», бо дуже вже не відповідала радянському канону, «соцреалізму». Оця складова, «як саме» сказано, перевершує та чавить «що». Й через це мова художника стає руйнівною, небезпечною для системи.

«Цікаво створювати напруження не сюжетом, а побудовою композиції або кольором»

■ **«Форма вбиває зміст» — писав Лев Віготський у «Психології мистецтва». Але — завершено розмову про передбачення саме у вашій творчості. Ви вірите у містику?**

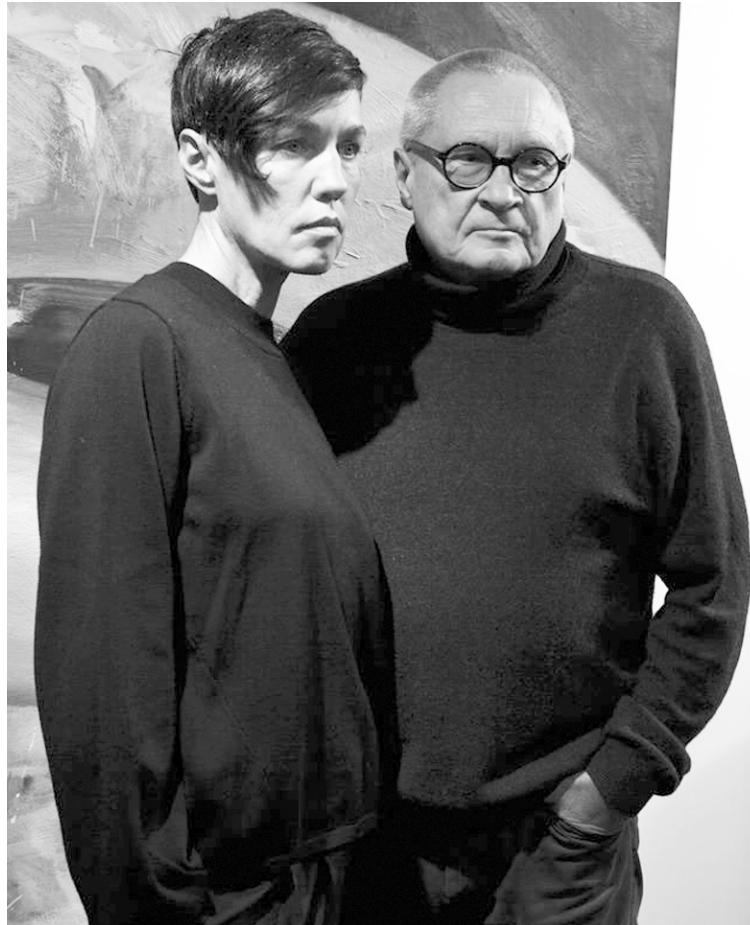
— Я вірю у знаки, що їх нам підкидає реальність. Дещо важливе виходить на поверхню потійно, може, хіба що з різною інтенсивністю. Реальність паралельно транслює банальності — і випромінює звістки. Проникливість, пильність погляду та певне його налаштування веде до того, що називають serendipity, щасливою здібністю обирати визначальне серед загального позірного.

■ **Постійне повернення у живопису Влади Ралко до теми насильства, навіть психотравми, — це ваша свідомо стратегія чи?...**

— Я би радше казала про спротив. Його живильну енергію дуже ціную під час праці. Можна, звісно, згадати про шматок мого життя за радянського союзу, коли момент психологічного насильства через примус до прийняття системи був чимось звичним, побутовим. Я брала потім окремі речі звітти за тему для своїх робіт, навіть великих серій. Але мені цікаво створювати напруження не сюжетом, а побудовою композиції або кольором. Тим, «як саме» намальоване дещо дуже звичайне, нібито не варте уваги.

■ **В Україні часто обговорюють тему «мовної» травми через русифікацію. Днями я з подивом з перших вуст почула, що вам легше спілкуватися українською — тоді як завжди вважала вас російськомовною киянкою. Що ви особисто думаєте з приводу «мови»?**

— Мені простіше саме писати українською, говорити трохи складніше, бо я виросла, як ви кажете, у київському російськомовному середовищі. Мов-

Влада Ралко і Володимир Будніков.
Фото Дар'ї ТИЩЕНКО-ЖУРАВЕЛЬ.

лення українською є для мене особливим дарунком. Якщо згадати Гайдеггера, який писав, що «мова мовить», мова є сховком, а радше, тілом думки. Отже, певна складність або маленька затримка під час мовлення українською надає мені шанс не втрапити у халепу мовної звички, добирати кожне слово, як нове. Думка немовби наново, інакше розкривається в мові, якщо та уникає марнування у побуті.

Із Шевченком ми з Володимиром, повторюючи, пов'язували питання не української, а насамперед художньої мови. Але мене потішило, що у назві «Прихисток поета» перше слово англійською звучить як «shelter»; одним із значень цього слова є будиночок личинки комахи. Мова у сенсі прихистку нібито ховає зародок... Оця дивна новизна української мови надає мені нових можливостей, наче загострює зір.

Відсторонення задля виявлення глибинної суті

■ **Тарас — поет національний і, як кажуть, коріння його літературної творчості — у народній культурі. Чи можна говорити про вплив української традиції, в тому числі традиційної школи живопису, традиції того ж Кричевського — на вашу з Володимиром творчість?**

— Нам важливо визначити «українськість» у сенсі причетності до сукупного тіла світових культур. Також ми дуже обережно ставимося до слова «традиція» у відношенні до творчої роботи.

Не пам'ятаю вже, хто сказав, що народне мистецтво з професійною мовою художника змішується, як олія з водою... («Професійна мова» у цьому контексті — це

синонім справи, обраної митцем за головну в житті). Коли елементи народної творчості, або певної традиції, застосовуються у мистецьких практиках, результат уже не має відношення ані до першого, ані до другого.

Натомість у мене є велике переконання, що національне неодмінно міститься у зробленому художником. Але проявляє себе складними непрямыми шляхами, якимось ірраціональним чином, ніби виростає природно, саме по собі.

■ **Хто, окрім Шевченка, вплинув на формування вашої особистої «картини світу»?**

— Я вже багато років повертаюся до «Фауста» Гете. Велику й глибоку спорідненість бачу між п'єсами (саме п'єсами!) Чехова та Шекспіра. Мені подобається їхня спрямованість у дію, відкритість до інтерпретацій, які, попри свою величезну кількість, аж ніяк не марнують головного змісту. Вони — немов формули, тож я люблю не дивитися, а саме читати їх. Також мені надзвичайно близька поезія Василя Стуса, також вірші Целяна. Ну й особливе місце займають Гайдеггер і Ханна Арендт. Ельфріда Елінек неперевірено «ловить мову на слові», як вона сама каже. Дуже ціную Салмана Русді... Мабуть, треба зупинитися, бо це окрема розмова.

■ **Знаю, що ви працюєте під класичну музику. А з сучасної музики вам щось близьке? Особливо в мене ваш живопис асоціюється з Ніком Кейвом.**

— Пригадую, у якийсь період ми багато слухали Ніка Кейва, він прекрасний. Так, ми часом вмикаємо музику під час роботи. Зазвичай, працюємо кожен у власній майстерні, тож наші музичні настрої не перетинають-

ся. Іноді Володимир працює під Шнітке — а я, наприклад, хочу слухати Вагнера. Різне буває...

■ **Австралійця Кейва я згадала недарма. Подібно до вас і до Тараса Шевченка (але, звичайно, на свій манер) лейтмотивами його поезії багато років залишаються теми смерті, часу. І, до речі, суворі біблійні. Або — богоробчі. Який вплив на вас із Володимиром узагалі має релігія, зокрема християнство?**

— Релігія — це шанс на порятунок, прихисток, куди можна попрямувати у моменти втоми, сподівання на отримання Божого одкровення та благодаті. Філософія з богослов'ям наближаються одна до одної дуже щільно... Але хіба художник, навіть попри визнання ідеї Бога та існування в певній релігійній традиції, у своєму доробку не є богоробцем? Завжди настає момент заперечення, коли ти навіть після наближення повертаєш у інший бік. Та йдеш замість світла у невизначеність...

■ **Ви не боїтеся впасти у зло?**

— Багато хто схильний ототожнювати невизначеність зі злом. Але ж здатність людини пізнавати буття означає, хіба що, процес. Людина запитує, що вже є «благочестям думки», але невідоме завжди лишається невизначеним, йде попереду як виднокрай. Ми живемо серед невизначених речей. Отже, хіба я казала про зло?..

■ **Тарас Григоровича Шевченка ви з Володимиром Будніковим у «канівському» циклі берете за точку відліку в художньому і теоретичному дослідженні про місце і роль митця у сучасному світі. До яких теоретичних висновків ви прийшли у підсумку свого дослідження?**

— Ми розглядали роль мови художника, його роботи, саме під час надзвичайних подій революції або війни. Тобто тоді, коли ця мова багатьом починає здаватися недієвою або непотрібною. (Ну, мовляв, що зможе змінити митець, коли «говорять гармати»?) До речі, ми ж не обирали Шевченка навмисне, це його ювілей у 2014-му став тим самим знаком, про які ми казали на початку, в питанні про містику.

У 2014—2016 роках усі події докола нас (Майдан, Крим, початок війни...) відбувалися аж занадто близько, так що аж дихало гарячим в обличчя. Але відійти не було куди. Тому у своїх роботах «канівського» циклу ми вирішили уникати прямого відображення — зокрема, і вражачих сцен із побаченого на власні очі на Майдані. Така стратегія, вирішили ми, сприятиме відстороненню, ми виявимо саму глибину суть подій. Отже, замість конкретики ми з Володимиром зосередили увагу на проміжках між подіями, між речами. (Дуже схоже на те, що відбувається у натюрмортах Моранді, де торкання та кордони між речами, або інтервали й тіні, важливіші за самі речі). Ми робили щось протилежне документу навіть у тих роботах, де є дуже конкретні елементи або ж атрибути певних подій чи персонажів. Загальні зв'язки, загальну картинку в них навмисне змінено.

У мене таке враження, що вже зараз, із часом, окремі твори, зроблені нами два або три роки тому, ніби набули ясності, відкрилися іншим чином. Ми працювали під час такого наближення до подій, що усе робили майже наосліп, навмання. Але, очевидно, подібна практика була єдиним можливим для нас і виправданим засобом сказати про час, у якому тоді перебували. ■

ПІСЛЯСМАК

Храм мистецтв київської парижанки

Подружжя Місталь у власному замку в Нормандії гостинно приймає письменників, художників, артистів і журналістів

Олена Місталь показує статтю з французької газети про українських художників.

Наш синьо-жовтий майорить серед достойних стягів у Баньйолі.

Альона Тарасова та Володимир Козюк на трудових буднях пленеру в Нормандії.

Олена ПРИМАК

У невеличкому французькому містечку Баньйоль, що в Нормандії, є відомі бальнеологічні курорти, до них упродовж року з'їжджається в десятки разів більше людей, ніж там проживає. Та фішка в тому, що перед одним із старовинних замків Баньйоля поруч із французьким прапором майорить український, і місцеві його чітко ідентифікують з Україною, а якщо точніше — з конкретними представниками нашої держави, наприклад Оленою Місталь.

Олена називає себе «київською парижанкою», яка живе у Франції близько 20 років, і це окрема історія, що зовсім не схожа на історію Попелюшки. У Баньйолі Олену поважають за енергійність і тактовне ставлення до людей, їхніх традицій та країни, де вона має честь жити і працювати. У Парижі її шанують, бо завдяки пані Місталь діє українська школа при Українському культурному центрі. Сюди ходять близько сотні дітей заробітчани, дипломатів, дівчаток і хлопчаків від змішаних шлюбів. Закінчивши її, випускники отримують атестат про середню освіту, що дає їм право вступати до вишів України.

Учителька за фахом, Олена Місталь багато років практично втілювала власні мрії у реальні справи, і від того запрацювала не лише школа, а й народилося кіль-

ка великих проектів, наприклад «Артистичний експрес»; навчання у Франції українських турнеджерів, офіціантів, рестораторів; професійна співпраця між нашим бальнеологічним Хмельником і Баньйоєм. Причому, завдяки дипломатично-бізнесовим талантам Олени Місталь, проекти ці на 70 відсотків оплачує французька сторона, на 15% — Молдова і на 15% — Україна. Про один із них і розповімо, послуховавши його учасницю Альону Тарасову.

«Імпресіонізм очима українців» — так називається проект, що пропонує нашим художникам приїхати на два тижні до Франції, аби, набравшись вражень від усього побаченого, емоційно вихлюпнути їх на пленері. Останнього разу зібралася група з 18 очохих, серед яких були переважно профі, кілька аматорів і фотохудожник із різних куточків України. Після двох днів у Парижі з розкішними образотворчими виставками, екскурсіями Олена Місталь запропонувала їм заглибитися в унікальну атмосферу Нормандії та пожити у справжньому старовинному домі — Замку мистецтв. Його подружжя Місталь викупило кілька років тому, ремонтує власним коштом (ще не до всіх спалень підведено електрику, тому часом запалюють свічки), та попри це господарі гостинно приймають тут письменників, артистів, журналістів. Творчий дух Замку

мистецтв увібрали всі, хто приїздить сюди за враженнями.

Киянка Альона Тарасова, почувши про ідею «Імпресіонізм очима українців», загорілася проектом. Вона закінчила Київський університет ім. Т. Шевченка, але спеціальної художньої освіти не має, та вже років вісім кожної вільної хвилини береться за пензель. Пише олією, активно виставляється на київських мистецьких тусовках, її твори купують поціновувачі, і все ж Альона мріє осягнути потаємні секрети образотворчих геніїв.

Прокидаючись удосвіта в колоритній баньйольській кімнаті з антикварною шафою, Альона щоранку бігла на пленер. Їй завжди складався компанію народний художник Володимир Козюк із Вінниці, який уже має у своєму доробку кілька художніх альбомів. За мольбертами просто неба, поглинаючи нормандські красоти, орудуючи пензлями, митцями, як виявилось, вчилися один в одного. Аматорка Альона, наприклад, не підозрювала, що унікально змішує фарби, а маститий Володимир, знаючи тонкощі передачі перспективи, легко пояснював їй Альоні. До художників долучалася Надія Мірошник із фотокамерою і фіксувала мистецькі дії, навколишні пейзажі, життєві сценки баньйольців.

До слова, місцеві жителі щиро раділи тому, що українські художники — європейці; від-

«Вечірній готель» — так називається одна з робіт виставки «Імпресіонізм очима українців» у Баньйолі. Її написала Ольга Зайцева, яка одружилася з китайським художником Ван Чен, він приїхав до України навчатися мистецтву і завоював, крім фаху, ще й жінку.

Фото Надії Мірошник.

верто спілкувалися, незважаючи на незнання французької з нашого боку. Мінімальний запас англійської все ж дозволив зрозуміти, що французи поволи усвідомлюють: Ukraine не Russia; що пара, яка тут відпочивала з Об'єднаного королівства Великобританії, — ірландці, а не англійці; що Russian Крим is very bad. Від злободенних проблем переходили до художніх, і французи стверджували, буцімто їх сучасні майстри забули, що таке імпресіонізм. Жителі Баньйоля неспішно цікавилися, де й коли буде виставка українських картин. Можливо, тому що на них були зображені саме вони або їхні будинки та краєвиди, а можливо, це все ж таки був потяг до прекрасного.

І ось день експозиції українських полотен настав. У мерії виставили 130 робіт — таким став доробок «українських

імпресіоністів». Прийшло багато відвідувачів, офіційних осіб, а Олена Місталь із нашими митцями, як і належить, опинилася в центрі уваги. Мер міста особисто підходив до кожної картини і висловлював свої враження художникові. Один натюрморт і пейзаж одразу купили. Та, крім, власне, художніх творів, залишилося тепле відчуття духовного споріднення таких далеких і водночас близьких народів.

За умовами проекту дві роботи кожного автора мають залишитися в Замку мистецтв Баньйоля. Альона Тарасова лишила двох півнів — українських, привезених із дому, не гальських, та все одно прекрасних. Додому ж повезла купу вражень із твердим переконанням, що кожна людина — то згусток культури, суть якої залежить від того, як мислить і що творить особистість, ким би за фахом вона не була. ■

■ Є ПРОБЛЕМА

Що нам вартує казино побудувати

Як боротися з нелегальним гральним бізнесом в Україні?

Антон ЧИЖОВ
(«Апостроф»)

Боротися з нелегальним азартним бізнесом в Україні можна лише одним способом — встановленням жорсткого контролю з боку держави. І поки держава в цьому питанні буде податливою, сотні тисяч українців програтимуть свої гроші невідомо кому, а мільярди гривень податків, які можна було б направити на соціальні та військові потреби, зможуть годувати кримінальних бариг.

Влада безконтрольного азарту

Україна неухильно перетворюється на одне велике казино. Переконалися в цьому може практично будь-який житель країни, просто вийшовши на вулицю — на кожному розі його чекають різноманітні «національні лотереї» та інші «золоті кубки», де під виглядом легальних державних лотерей процвітає протиправний азартний бізнес. Тут вам наллють пиво після дозволеного часу, дозволять палити (незважаючи на законодавчу заборону) і навіть не запитують у вас паспорта (якщо ви виглядаєте молодшим 18), коли пропонуватимуть пограти в одну з численних псевдолотерей на закордонних серверах.

Звична картина — поряд із подібними закладами практично повсюдно виростають «обмінники» та ломбарди, щоб українці, який програвся, завжди міг щось закласти, хто — своє, а хто — вкрадене, або обміняти насилу відкладені кілька «баксів». А іноді й не кілька, адже часто трапляється, коли для того, щоб продовжити гру, люди залазять у кредити, продають машини і квартири.

Картки, гроші, українська політика

Інший приклад — карткові ігри на гроші. Днями журналісти програми «Секретний фронт» на ICTV підготували непоганий сюжет, викладені в якому факти свідчать про те, що в Україні цей вид азартних ігор процвітає, його кришуть «авторитети» з місць позбавлення волі. Спираючись на коментарі слідчих, експертів криміналістів і навіть колишніх ув'язнених, автори програми детально розкривають усю таємницю цього кримінального бізнесу, показують, скільки мільйонів у ньому крутиться, розповідають, чому людям, які сіли грати зі злочинцями, годі сподіватися на вигравш. Як приклад наводять випадки, коли люди, програвши бандитам, змушені продавати наймите майно і навіть іти на злочини, щоб повернути картковий борг. Пояснюють автори сюжету й те, чому карткові ігри такі цікаві криміналітету — мовляв, справжній злочин ніколи не займатиметься легальним бізнесом, це суперечить «кримі-

Фото з сайту apostrophe.ua.

нальним поняттям». А оскільки азартні ігри в нас заборонено законом, значить, для злодіїв вони — «саме те».

Дуже бентежить лише висновок, який роблять автори сюжету, посилаючись все на тих же експертів — що панацеєю може стати... легалізація азартного бізнесу. Мовляв, у такому випадку злодії та бандити втраять до нього інтерес. Такий спосіб боротися з азартними іграми — це все одно, що лікувати кашель героїном, як практикували раніше. Кашель-то, може, й виликуєш, але «підсядеш» так, що краще б уже все життя хворів на бронхіт. Кумедно виглядає цей експертний висновок і на тлі того, що, як кажуть самі автори сюжету, грати в карти в підпільних казино, організованих кримінальниками, дуже люблять деякі українські політики. Так і напрошується питання: чи не вони підказали експертам вихід із легалізацією?

Тим часом корінь вирішення проблеми азартних ігор набагато глибше — в усвідомленні державою своєї відповідальності перед суспільством і взяттям під жорсткий контроль (у даному випадку — встановлення жорсткої заборони) всього, що пов'язано з цим бізнесом. Якщо взяти приклад із криміналітетом і грою в карти на гроші, то помилка авторів сюжету в тому, що вони звинувачують у всьому «зону», ретранслюючи при цьому позицію багатьох українських політиків (і навіть міністрів, згадаємо ескападу очільникf одного з силових відомств про «голі дупи»). При цьому абсолютно забуваючи, що саме держава є відповідальною за те, щоб у пенітенціарних закладах люди виправлялися, а не набиралися злочинських звичок. До того ж абсолютно очевидно, що саме у сфері відповідальності держави — припинення всіх видів незаконної

діяльності, і зокрема — карткових ігор на гроші, тим більше в місцях, які через певні особливості вона контролює набагато ретельніше, ніж інші.

Недовга перемога і подальша державна німіч

Що стосується питання легалізації азартних ігор у цілому, то слід нагадати, що таке в нашій країні вже було до 2009 року. В умовах відсутності контролю з боку держави вільне функціонування азартних ігор призвело до жахливих наслідків — крім безлічі гральних закладів, де програвали гроші мільйони українців, гральні автомати було наставлено буквально всюди — від кафе і магазинів до кіосків, площа яких ледь дозволяла їх встановити, стояли вони навіть просто неба. Грали всі — від малого до великого, рівень лудоманії в суспільстві просто зашкалював. А відповідно, «злетіла» й крива злочинності — щоб відігратися, люди йшли на крадіжки, грабунки та інші злочини.

ним законом лотерейного бізнесу, як «лайт»-альтернатива «важким» із точки зору залучення людей азартним іграм. Такий підхід практикують у багатьох цивілізованих країнах, де розуміють, що людському азарту, хай там як, потрібен вихід. Але от далі в Україні, на відміну від цивілізованих країн, стався збій. Річ у тім, що прийнятий закон «Про державні лотереї» передбачав, що регулятор лотерейного ринку, Міністерство фінансів, розробить до нього «правила» для операторів ринку — ліцензійні умови, з одного боку, регламентуватимуть кожен з аспектів випуску лотерей, з іншого — пропишуть механізми контролю операторів із боку держави. Але Міністр от уже п'ять років ігнорує вимогу закону, що рівнозначно неформальному існуванню незаконного азартного бізнесу. І останній цим дозволом, звичайно ж, користується. Сьогодні за відсутності контролю з боку держави — під виглядом дозволених нібито державних лотерей — процвітає неле-

Сьогодні головна проблема — це відсутність належного контролю на ринку лотерей, невирішення якої призводить до підміни моральних цінностей у суспільстві, втрати мільйонних надходжень до держбюджету, розгулу криміналітету та корупції.

Тому закон «Про заборону грального бізнесу в Україні», прийнятий у 2009 році, був радикальним, але дуже правильним із точки зору здоров'я суспільства заходом, який вжила держава. Вжила, незважаючи на дикий опір із боку криміналітету, бізнесу і низки політиків, які зубами чіплялися за дармову годівницю. Іншим абсолютно правильним рішенням держави був дозвіл у 2012 році відповід-

гальний азартний бізнес. Знову заклади ростуть, як гриби, знову хвороба лудоманія, як рак, вражає українське суспільство.

Підробка під ліцензійні умови

У травні 2017 року на сайті Мініфіну нарешті з'явилися довгоочікуваний проект ліцензійних умов і постанов Кабінету Міністрів про їх затвердження. На перший погляд може здатися, що держава раптом

відчула себе державою, згадала про свої обов'язки й після довгих п'яти років ігнорування ситуації з тінювим азартним бізнесом нарешті вирішила навести в цій галузі лад. Але вивчення цього документа дозволяє зробити висновок, що ситуація лише погіршиться. Не будемо детально зупинятися на положеннях проекту ліцензійних умов, їх детальний розбір представлено у статті «Ліцензійне підтасовування: під кого Мініфін готує умови для лотерейного ринку». Спробуємо розібратися, хто є можливим бенефіціаром саме такого тексту цього документа. Перш за все, слід нагадати сьогоднішній розклад на лотерейному ринку. Він представлений лише трьома операторами — компанією «УНЛ» (формально записана на молодого велотренера з Тернополя, але по факту, як пишуть ЗМІ, її власником може бути товстосум-нард деп Олександр Третяков із президентської фракції), «М.С.Л.» (власники — кіпрський бізнесмен Маркос Шіапаніс та українець Георгій Ложенко) і «Патріот» (власник — український бізнесмен Олександр Морозов). Незважаючи на те, що дві останні компанії представили переконливі докази відсутності відносин із Росією, у травні 2017 року проти них знову було продовжено санкції. Цікаво, що формальною причиною внесення до списку санкцій компанії «М.С.Л.» став нібито лист 5-річної давнини Георгія Ложенка на адресу Мініфіну, в якому він, описуючи можливість залучення за допомогою лотереї грошей на Євро-2012, згадав, що партнером може виступити російський «Альфа-банк». Преса роздула це, записавши «Альфу» у власники «М.С.Л.» Насправді ж ніякого відношення «Альфа-банк» до структури власності компанії не має, єдині фінансові відносини, які були у двох компаній, — кредитні. Понад рік «М.С.Л.» намагалася довести свою правоту у Вищому адмінсуді, але справу постійно переносили, часто через неявку відповідачів. Восени 2016 року СБУ навіть формально відмовилася від своїх претензій до компанії і вирішила попросити РНБО скасувати санкції. Але, як бачимо, прийшов травень 2017-го, і компанія знову в списку санкцій. Кому вигідний такий стан справ — очевидно. Раніше преса писала, що робиться це з подачі згаданого нардепа з фракції БПП, який, витиснувши з лотерейного ринку конкурентів, сьогодні є там повним монополістом. Вигідно йому й ситуація з відсутністю контролю з боку держави, адже «УНЛ» нормально почувається, підписуючи договори з компаніями, які організовують тінювий азартний бізнес. А відсутність адекватної реакції з боку держави на ці факти свідчить лише про одне — хтось у високих кріслах задумав перетворити Україну на одне величезне казино. Буде дуже шкода, якщо це виявиться правдою. Ось і виходить, що сьогоднішній головна проблема — це відсутність належного контролю на ринку лотерей, невирішення якої призводить до підміни моральних цінностей у суспільстві, втрати мільйонних надходжень до держбюджету, розгулу криміналітету та корупції. Хотілося б, щоб знайшлися чиновники, які зможуть зрозуміти всю утопію цієї ситуації і зважитися за підтримки суспільства на рішучі дії. ■

Олександр Долгополов
український тенісист-професіонал

«Будь-яка перемога приємна, особливо на турнірі «Великого шолома».

Григорій ХАТА

Без сумніву, тенісне життя в частині турнірів WTA не обмежується одними лише досягненнями Серени Уїльямс, але в останнє десятиліття складалося враження, й зовсім небезпідставно, що жіноча планета тенісу обертається саме навколо Чорної перлини. Зрештою, нічого дивного, адже перед тим, як узяти декретну відпустку, 35-річна американка виграла рекордну кількість титулів на одиночних турнірах із серії «Великого шолома». Останній з них — 23-й за ліком — Уїльямс-молодша здобула на Відкритій першості Австралії.

Її відсутність на цьогорічному «Ролан Гарросі» дозволила шанувальникам тенісу звернути увагу й на інших представниць тенісної еліти, котрі довгий час не могли вийти з тіні легендарної спортсменки. І прикметно, що до числа претенденток на перемогу у Відкритому чемпіонаті Франції, потрапивши до сфери інтересів місцевих ЗМІ та отримавши від букмекерів найвищі шанси на успіх, опинилася прима вітчизняного тенісу та віднедавна шоста ракетка планети Еліна Світоліна.

За відсутності в Парижі Серени Уїльямс найсильніша українська тенісистка на «РГ»-2017 має п'ятий номер посіву. Сенсаційна ж поразка лідера світового рейтингу — німкені Ангелік Кербер — у першому колі автоматично наблизила Світоліну до позиції рейтинг-фаворита змагань.

Сім років тому юна одеситка, змагаючись на ґрунтових паризьких кортах у юнацькому «Ролан Гарросі», здобула перемогу. Тож, очевидно, непогано знає особливості місцевої чемпіонської кухні.

Звісно, дорослий турнір — це зовсім інша історія. Проте за останні роки, точніше сказати словами самої ж спортсменки — півроку, Еліна набула досвіду необхідного вже для перемог на найвищому рівні. Пригадується, як у чвертьфіналі Олімпіади-2016 в Ріо вона несподівано переграла неперевершену Серену Уїльямс. Подумалося, що олімпійська нагорода — близько. Однак утримати переможний хід наша співвітчизниця не змогла, поступившись у наступному раунді Петрі Квітової. Загалом, після ще кількох подібних провалів, Еліна, схо-

ТЕНІС

Хто за Чорною перлиною?

Маючи високий рейтинговий номер на «РГ»-2017, перша ракетка України Еліна Світоліна з вольової перемоги розпочала свої виступи на турнірі

Еліна Світоліна — у формі матчу-реваншу — переграла на старті «РГ»-2017 Ярославу Шведову з Казахстану.

Фото з сайта rolandgarros.com.

же, таки навчилася тримати удар упродовж усього турніру. Чотири виграні в нинішньому сезоні турніри — яскраве тому підтвердження.

Світоліна наголошує, що визначальним у цьому плані для неї був лютневий турнір у Дубаї, де вона здобула багато важких перемог, переграла дуже силь-

них суперниць, отримала головний трофей, а також місце у «топ-10». За тиждень до старту «РГ» виграла українка й представницький турнір у Римі, вказавши лише на закономірність своїх останніх успіхів.

Її дебютний поєдинок на «Ролан Гарросі» — проти Ярослави Шведової з Казахстану — відбувся в останній, третій день, відведений для матчів першого кола. Уникнути стартового хвилювання, що вочевидь було обумовлене довгим очікуванням свого виходу на корт, українці не вдалося. Напевно, тиснув на нашу співвітчизницю й невдалий досвід попередньої зустрічі з представницею Казахстану на Уїмблдоні-2016. Однак, програвши три з чотирьох стартових геймів, Світоліна опанувала себе й здобула загалом упевнену — в двох сетах — перемогу — 6:4, 6:3. У наступному раунді на вітчизняну тенісницю приму чекає побачення з болгаркою Цветаною Піронковою.

Інша українська тенісистка, що разом із Цуренко та Світоліною мала місце в «основі» «РГ»-2017, — Катерина Бондаренко — на відміну від своїх колег по збірній України не змогла подолати стартовий бар'єр турніру, поступившись хорватці Петрі Мартич — 2:6, 5:7.

Натомість наші чоловіки перший етап змагань подолали повним складом. Компанію в другому колі Сергію Стаховському склав Олександр Долгополов. Попри травми, що останнім часом особливо непокоїть лідера українського чоловічого тенісу, киянин на диво легко подолав відомого аргентинця Карлоса Берлока — 7:5, 6:3, 6:4. Далі, щоправда, йому буде не так легко — попереду зустріч з колоритним швейцарцем, третім номером посіву, Станіславом Ваврінкою. ■

ВОЛЕЙБОЛ

Психологія перемоги

Після невдалої спроби нашої чоловічої збірної пробитися на чемпіонат світу за справу взялися вітчизняні волейболістки

Григорій ХАТА

Напевно, трохи наївно було очікувати від серйозно оновленої чоловічої національної збірної з волейболу потужного виступу в кваліфікаційному турнірі ЧС-2018. Звісно, після успішного подолання нашою «молодіжкою» (до 21-го року) планетарного відбору на цьогорічний «мундіаль» подібний успіх прагнули побачити й від головної команди країни. Але, обмежившись лише двома перемогами в п'яти поєдинках, підопічні латвійського наставника Угіса Крастінша завершили кваліфікаційний раунд на чемпіонат світу четвертими.

Для прямого потрапляння до фінальної частини ЧС потрібно було виграти відбіркову «пульку». За присутності там європейських грандів — збірних Франції та Німеччини —

шанси на подібний підсумок виглядали доволі мізерними.

У таборі національної команди визнавали, що успіхом буде й друга підсумкова позиція, котра дозволить позмагатися за путівку на «мундіаль» у раунді «плей-оф».

Однак підопічні Крастінша не виконали й завдання мінімум, хоча, здається, виглядало воно зовсім не таким уже й маленьким. Головні фаворити відбору, котрий, до слова, проходив у Франції, від самого початку турніру взяли високу ноту, на одному диханні долаючи конкурентів. Вийшло так, що до заключного поєдинку змагань, у якому мала відбутися очна дуель німців та французів, уже ніхто з інших учасників групи А — Туреччини, України, Азербайджану та Ісландії — не міг втрутитися в розподіл перших двох місць. Зрештою, на правах господарів

ТАБЛО

Чемпіонат світу-2018.
Кваліфікація. Група А (Франція). Німеччина — Україна — 3:0, Франція — Україна — 3:0, Азербайджан — Україна — 0:3, Україна — Ісландія — 3:0, Україна — Туреччина — 0:3.
Підсумкове становище: Франція — 15, Німеччина — 12, Туреччина — 9, Україна — 6, Азербайджан — 3, Ісландія — 0.

кваліфікації пряма перепустка на ЧС-2018 дісталася команді Франції — чинному чемпіону Європи.

Українська ж збірна, котру новий президент ФВУ Михайло Мельник ризикнув сформувати більшою мірою з легионерів, обмежилася перемогами над скромними збірними Азербайджану та Ісландії, уникнувши, так би мовити, неприємно-

Українські волейболісти не змогли подолати кваліфікацію на ЧС-2018.
Фото з сайта www.fvu.in.ua.

го статусу аутсайдерів. Можливо, в підсумковому протоколі підопічні Крастінша могли б піднятися й вище четвертого місця, проте після «сухих» стартових поразок німцям та французам — прямим конкурентам за перепустки на «мундіаль», особливої турнірної мотивації у них уже не було.

А от у нашої жіночої збірної, котра лише почала боротьбу за своє представництво у фіналі ЧС, справи йдуть значно краще. На аналогічному чо-

ловічому турнірі в Баку підопічні Гарія Єгіазарова розпочали з перемоги — над командою Ізраїлю — 3:0. Як свідчить давній і досвідчений наставник українських волейболісток, головне на шляху до «мундіалю» — психологія. Думається, стартова перемога додала позитиву нашим збірницям, які в протистоянні з норвежками, голландками, данками та господарями відбору всерйоз налаштовані здобути путівку на ЧС. ■

БЛАГОДІЙНІСТЬ

Гранде повертається

Американська співачка збрала зірок на благодійний концерт на честь жертв теракту в Манчестері

Аліса КВАЧ

Можна уявити, який шок пережила 24-річна американська поп-зірка Аріана Гранде, коли одразу після закінчення її концерту у Манчестері на стадіоні пролунав вибух. Нагадаємо, що жертвами 22-річного терориста-смертника минулого вівторка стали 22 людини (переважно — молоді), а загалом постраждало близько 120 осіб. Відповідальність за вибух на себе взяло терористичне угруповання «Ісламська держава».

Сама Аріана в момент вибуху перебувала в безпечному місці і фізично не постраждала. Чого не скажеш про її моральний стан. «Розбита. Від усього серця мені дуже-дуже шкода. Не маю слів», — написала співачка після того, що сталося, у своєму Твіттері. Після трагедії вона навіть призупинила своє турне: четверговий концерт у Лондоні було скасовано, а заплановані виступи у Бельгії, Польщі, Німеччині та Швейцарії відкладено на невизначений час. Продюсери Гранде повідомили, що на сцену вона повернеться, коли буде емоційно готова.

Утім депресія була недовгою. Оговтавшись від шоку, Аріана Гранде заявила про бажання знову виступити в Манчестері з благодійним концертом у пам'ять про жертв вибуху. І не сама —

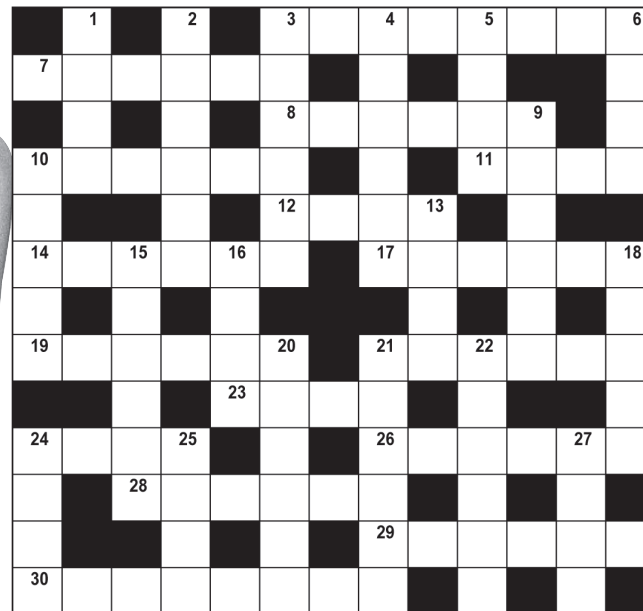
на її заклик уже відгукнулися британський рок-гурт Coldplay, Кеті Перрі, Фаррелл, Джастін Бібер, Майкл Сайрус, Ніолл Хоран та група Take That. Зібрані кошти підуть на лікування постраждалих від теракту. Раніше представники співачки зв'язалися з родичами загиблих фанів і запропонували фінансову допомогу від Аріани.

Концерт під назвою One Love Manchester («Єдина любов — Манчестер») відбудеться уже цієї неділі, 4 червня. Офіційно доходи від шоу підуть на рахунок Фонду термінової допомоги «Ми любимо Манчестер», який діє в партнерстві з Британським комітетом Червоного Хреста і муніципалітетом міста. На квитки, які надійдуть у продаж 1 червня, уже ажіотажний попит.

А влада Манчестера тепер намагається максимально посилити заходи безпеки. Щоб не повторилося біди. ■

Аріана Гранде.

КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №67

По горизонталі:

3. Вічнозелене дерево, листя якого полюбляють коали. **7.** Соціальний стан Тараса Шевченка до його зустрічі із Сошенком. **8.** Перша прийомна донька Анджеліни Джолі з Ефіопії. **10.** Осіння квітка. **11.** Французький художник, який згадується у поезії Ліни Костенко. **12.** Французький автомобіль. **14.** Великий мішок із грубої тканини. **17.** Суддя на футбольному полі. **19.** «Я й тут чужий, одинокий, і на Україні я ... мій голубе, як і на чужині». (Тарас Шевченко). **21.** Представник народності Криму, яка мала свій центр у Чуфут-Кале. **23.** Перша частина творчого псевдо відомого білоруського поета Івана Луцевича. **24.** Двоваглекислий натрій. **26.** 40-й президент Америки. **28.** Давньогрецький герой, коханий Афродіти, який загинув на полюванні і був перетворений на квітку. **29.** Поема Гомера про Троянську війну. **30.** Заняття певним ремеслом.

..., сонце і небо, море і вітер — це ти, це ти!» (пісня) **5.** Дворянський титул у Великобританії. **6.** Верхній чоловічий одяг Стародавньому Римі. **9.** Фантастичний роман Олексія Толстого. **10.** Збірка карт на одну тему. **13.** Місто в Білорусі, біля якого у 1514 році об'єднане військо Великої Князівства Литовського під проводом князя Костянтина Острозького розгромило 80-тисячне московське військо. **15.** Чилійський поет, лауреат Нобелівської премії. **16.** Річка, яка протікає через місто Рівне. **18.** Великий прозовий твір. **20.** Екзотичний фрукт. **21.** Препарат для лікування печінки. **22.** Радянський гуморист, засновник театру «Сатирикон». **24.** Зв'язані в пучок стебла жита. **25.** Ім'я класика польської літератури Міцкевича. **27.** Гірська система в Південній Америці.

Кросворд №66 від 31 травня

По вертикалі:

1. Міфічний край, куди відлітають душі померлих у слов'янській міфології. **2.** Художнє означення, що підкреслює характерну рису, визначальну якість явища, предмета, поняття, дії. **3.** У православ'ї — представник вищої церковної влади в державі або в окремих великих областях держави. **4.** «... мрій кришталевих цвіт, ... тобі дарую світ,

ОТАКОЇ

«Мурчику, ти мене поважаєш?»

В Америці презентували «вино» для чотирилапих

Ната НЕТУДИХАТА

Що робити, якщо ти не звик пити на самоті, а вдома — лише чотирилапі друзі? Американський бренд Apollo Peak запропонував вихід із ситуації, презентувавши спеціальний «алкоголь» для собак і котів. Як стверджують виробники, у напої — лише натуральні інгредієнти і жодного «граду-са», однак він справляє на тварин розслаблюючий ефект. До «вина» для хвостатих входять сік буря-

ка, м'ята, аскорбінова кислота та морська сіль. Саме завдяки м'яті тварини стають спокійнішими і... «п'янішими».

Виробники презентували два варіанти «вина»: біле та рожеве. Для песиків еліксир називається CharDOGnap, а для котиків Pinot Meow. пляшка 350 мл коштує 15 доларів. Про реакцію хвостатих «алкоголік» на запропоновані напої поки що не повідомляють. А от їхні власники мають бути задоволені. Хоч якась, а компанія! ■

ПОГОДА

2 червня за прогнозами синоптиків

Київ: мінлива хмарність, без опадів. Вітер північно-західний, 5-10 м/с. Температура вночі +10...+12, удень +21...+23.

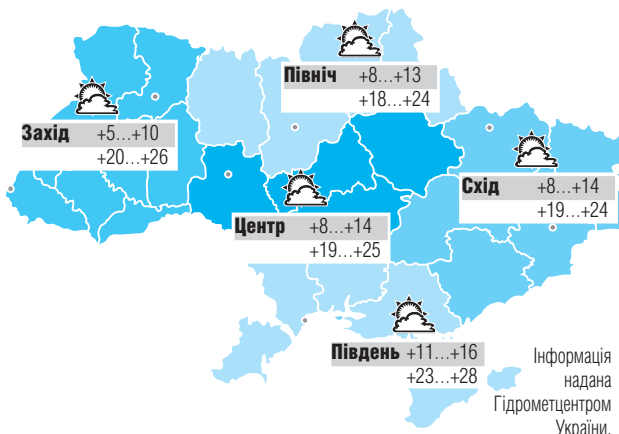
Миргород: без опадів. Уночі +10...+12, удень +20...+22.

Вінниця: без опадів. Уночі +8...+10, удень +22...+24.

Одеса: без опадів. Уночі +14...+16, удень +22...+24.

31 травня температура води в **Чорному** та **Азовському** морях становила 18-22 градуси, в районі Одеси — 16 градусів, у Дніпрі біля Києва — 19.

Курорти Карпат: малохмарно, без опадів. **Трускавець:** уночі +7...+9, удень +22...+24. **Моршин:** уночі +7...+9, удень +22...+24.

ПРИКОЛИ

Редактор одеської газети виховує журналістів на «планерці»:

— Скільки можна вживати слово «місцевий»? Місцева влада, місцеве керівництво, місцеве начальство. Краще вказувати назву міста.

Наступного дня він прочитав у розділі «Міська хроніка»: «Потерпілого в ДТП було доправлено в лікарню, де йому зробили операцію під одеським наркозом».

— Моно, у вас буде хвилинка поговорити про сенс життя?
— Ні.
— Тоді підем коротким шля-

хом. Хочете випити?

Чоловік влаштується в готель і просить одномісний номер. Раптом він помічає прекрасну блондинку і через хвилину повертається, тримаючи її під руку:
— Ось зустрів тут свою дружину, так що нам, будь ласка, двомісний номер!

Вранці розплачується за готель — рахунок на три тисячі доларів.
— Але ж я ж провів у вас лише одну ніч!
— А ваша дружина провела в нас уже три тижні!

Передплатні індекси: 60970, 1555

Наша адреса:

03047, Київ, пр. Перемоги, 50

Телефон для довідок:

т./ф.: (044) 454-84-92

Рекламне бюро:

т./ф.: (044) 454-88-86, reklama@umoloda.kiev.ua

Відділ реалізації:

т./ф.: (044) 454-84-41, sale@umoloda.kiev.ua

«УМ» в інтернеті: <http://www.umoloda.kiev.ua>

Відділи:

новин — 454-85-76, novyny@umoloda.kiev.ua;

права — leonov@umoloda.kiev.ua, 454-88-36;

міжнародної політики — svit@umoloda.kiev.ua, 454-88-25;

економіки — eko1@umoloda.kiev.ua, 454-86-39;

медицини — povnyu4@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;

культури — culture@umoloda.kiev.ua, 454-87-96;

соціальних проблем — socium@umoloda.kiev.ua, 454-85-99;

спорту — sport@umoloda.kiev.ua, 454-87-93

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко

Засновник і видавець —

ПП «Україна молода»

Свідоцтво про реєстрацію:

КВ №3386 від 29.08.98

© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.

Рукописи не рецензуються і не повертаються

Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.

Комерційні публікації виходять під рубриками:

«Український виробник», «Позиція», «Банківська справа», «Фінансова експертиза», «Здоровенькі були», «Це — працює!», «Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми», «Проекти», «Альма-матер», «Наша марка», «Продукт», «Протистояння», «Вітаємо», «Любов і шана».

Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується

у видавництвах:

«Преса України» — у Києві

Зам. 3009067

«Видавничий дім

«Високий Замок» — у Львові

Зам. блок № 420

Верстка та виготовлення

фотоформ —

комп'ютерний центр

редакції «УМ»,

тел.: 454-87-71

Газета виходить

у вівторок, середу, четвер,

п'ятницю—суботу (спільний номер)

Тираж 86734